

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว
ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่

ลัทธิสังคมนิยม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาการวิชาการบริหารการศึกษา

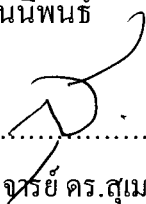
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2560

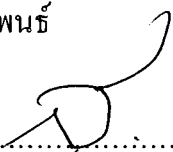
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

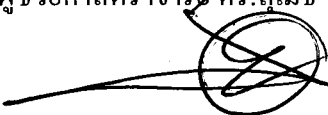
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ลักคณา สังฆธรรม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

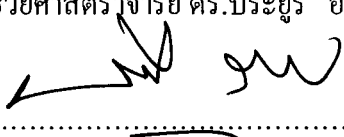
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

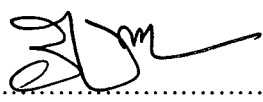
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

..... กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ ริกงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่ 4 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธาน กรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี และ ดร.ชัยพนธ์ รักงาม กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ เครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพนอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล นักวิชาการศึกษา กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาล ตำบลห้วยใหญ่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ผู้ปกครอง เครือข่ายที่สละเวลา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ทำให้งานนิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ที่ให้ กำลังใจ ให้ความรัก ความห่วงใย คอยให้ความช่วยเหลือ ตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์นี้ จนประสบความสำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและ ประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ลักคณา สังฆธรรม

58920447: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการศึกษา/ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

ถักคณา สังฆกรรม: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ (THE PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT PLAN CONCERNING EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE IN MANICIPALITY 1 BANNONGCHAKNGEAW SCHOOL IN ACCORDING WITH THE FOURTH EXTERMAL QUALITY ASSURANCE UNDER THE MUNICIPALITY OF HUAY YAI) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 112 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ ในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 คน ครูผู้สอน 6 คน ผู้ปกครองเครือข่าย 6 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่

สถานศึกษาใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ และรูปแบบการจัดทำรายงานประจำปี ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ยังไม่มีความชัดเจนและมีความซับซ้อนมากจนเกินไป ส่วนใหญ่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัดทำโครงการ/ กิจกรรมบางอย่างไม่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน และหน่วยงานนอกเข้ามาจัด โครงการ/กิจกรรม โดยไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี ทำให้สถานศึกษาเกิดปัญหาในการดำเนินงาน ครูและบุคลากรขาดความรู้ ความสามารถและขาดความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย การรายงานของครูมากและการมอบหมายงานที่ไม่มีความเหมาะสม ส่งผลให้งานไม่ประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ รวมทั้งขาดวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ การไม่นำจุดอ่อน จุดเด่นของสถานศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุและหาแนวทางแก้ไขในการพัฒนาการจัดการศึกษาครั้งต่อไป รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

2. แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่

สถานศึกษาจะต้องนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้มีการวางแผนที่เป็นระบบ และจัดสรรบุคลากรเข้าทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความสามารถและความถนัด มีการติดตาม ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขพัฒนาอยู่ตลอดเวลา โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาบทบาทร่วมกันในการจัดการศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี การทำงานของบุคลากรจะต้องมีคุณภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณสิ่งอำนวยความสะดวก และจัดอบรมพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

58920447: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: QUALITY ASSURANCE/ EDUCATION/ MANICIPALITY 1 BANNONGCHAKNGEAW
SCHOOL

LAXKHANA SANGKATHOM: THE PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT
PLAN CONCERNING EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE IN MANICIPALITY 1

BANNONGCHAKNGEAW SCHOOL IN ACCORDING WITH THE FOURTH EXTERNAL QUALITY
ASSURANCE UNDER THE MUNICIPALITY OF HUAY YAI. ADVISOR: SUMATE NGAMKANOK, Ed.D.

112 P. 2017.

The purposes of this research was to study problems and present guidelines for the development of education quality assurance of Bannongchakngeaw Municipality School 1 to prepare for the fourth external quality assurance. In the areas of establishing educational management development plan, Management and Information Management, Implementation of the educational development plan, Monitoring of education management, Internal quality assessment, Annual Report Preparation and the development of educational quality management. Data collection technique in this qualitative study included reviewing documents and structured interview. The main participants were 1 administrator, 1 academic teacher, 2 committee from the basic education office, 6 elementary school teachers.

The research found that

1. The problems of educational quality assurance in Bannongchakngeaw Municipality School 1 during the fourth external quality assurance were as follows:

The school followed standards and indicator of Department of Local Administration that still not clear and has too complicate. Most of the involved people were not assigned to work as sespond for school quality assurance. Some projects or activities did not fit with the contexts of the school and community. School Anual work plan are different from the criteria of quality assurance, causing problems for the institution. Teachers and staff are people who are lack of knowledge, unskilled and irresponsible. The teacher's workload and unsuitable assignments result in unsuccessful and inefficient work. In addition there was no systematic planning, no strategy and step to analyze the causes of problems and way to find solutions to educational development as well as there was no one who can find out nessary information.

2. Guidelines for the development of education of educational quality assurance in Bannongchakngeaw Municipality school 1 for the fourth external quality assurance included:

The school must implement the PDCA quality system to establish educational quality assurance standard within the institution. This can lead to a good systematic planning. School should also allocate people to work in this job. They should be the one who can work effectively and have right ability and good aptitude about educational assurnace. There was tracing and continuous monitoring. Also find solution to develop all the time. By involving people in the educational role. Management must have good role model. The work of the personnel must be work effectively and transparently. The agency must provide enough budget support, facilities and training to develop personnel knowledge and abilities to operate this work.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพทั่วไปของโรงเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว	11
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	12
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษา.....	14
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	21
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	38
การประกันคุณภาพภายนอก.....	45
การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	65
ด้านที่ 2 ด้านการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	66
ด้านที่ 3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	68
ด้านที่ 4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....	69
ด้านที่ 5 ปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	71
ด้านที่ 6 ปัญหาด้านการประเมินคุณภาพภายใน	73
ด้านที่ 7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี.....	74
ด้านที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	76
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	78
สรุปผล	79
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก.....	101
ภาคผนวก ข.....	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวอย่างและเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่.....	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 ร่วมกันปรับปรุง/ นำไปใช้ (Action) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา กับแนวคิดการบริหารที่เป็นระบบครบวงจรแบบ PDCA	20
3 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนต่าง ๆ ที่สถานศึกษาควรจัดทำ.....	23
4 ขั้นตอนการวางแผน	24
5 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา.....	25
6 กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน.....	26
7 การจัดหา/ จัดทำเครื่องมือ.....	27
8 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กับ หน่วยงานต้นสังกัด.....	40
9 เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนที่มีทั้งความร่วมมือ และการแข่งขัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงได้กำหนดแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรมไว้ในมาตรา 80 (3) ให้รัฐดำเนินการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ และทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 23-24)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้มุ่งส่งเสริมผู้เรียน ให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ระบุวิสัยทัศน์ของหลักสูตรไว้ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ” ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงสามารถพัฒนาคนให้สามารถตอบสนองความต้องการ และเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3)

การประกันคุณภาพเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบ มุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณภาพ มีจริยธรรมและวัฒนธรรม

ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหาร และการจัดการคุณภาพ (Quality management) สมัยใหม่ที่เน้นการสร้างความมั่นใจกันทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องว่าผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่เป็นผลผลิตขององค์กรจะมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยที่ความมั่นใจนี้ต้องตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ ข้อเท็จจริง หลักฐานเชิงประจักษ์และความสมเหตุสมผลเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 5)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้กำหนดอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพและมาตรฐาน โดยหมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและ ระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวง และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีขึ้นในมีหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 17)

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุน ส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ศูนย์สอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกความที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด ในมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดไว้ในหมวด 1 เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายนอก การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประจำปี

เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อ สาธารณชน พร้อมทั้งนำผลการ ประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, หน้า 22-34)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจ ปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์ การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น การประกันคุณภาพ การศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิด ความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ป้องกันการจัดการศึกษาที่ ไม่มีคุณภาพ จะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาส ที่จะได้รับการบริการ การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาให้ มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 17, 2554)

หลักการบริหารการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่ต้องการ และกระบวนการบริหารเป็นสิ่งที่ ใช้ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีการวางแผน ตรวจสอบ ประเมินผล พัฒนาปรับปรุงอยู่ เสมอ เพื่อให้การทำงานได้ผลดีและมีคุณภาพดี การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็น กระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือทำ ตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องการ ปรับปรุงและร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ สถานศึกษาที่มีคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดการทำงานที่เป็นระบบเช่นนี้จะช่วยสร้าง ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในสถานศึกษา เกิดความรู้สึกว่าเป็นงานปกติกลับการมองตนเองและ ประเมินตนเอง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลที่มั่นคง เป็นจริงพร้อมเสนอต่อการตรวจสอบ จากหน่วยงานภายนอก (มนตรี แจ่มศรี, 2555, หน้า 6)

การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็น มาตรการในการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้ควบคุมกำกับ ดูแล ประสานงานการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดนโยบายการประเมินคุณภาพการศึกษา

ของสถานศึกษาในสังกัดมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 โดยจัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ขึ้นใช้ และมีการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทั้ง ระดับท้องถิ่นและระดับชาติจึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเข้มแข็ง และยั่งยืน หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นแนวทางในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นซึ่งถือเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับระบบ การประกันคุณภาพภายนอก และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ประกาศใช้มาตรฐาน การศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557 โดยกำหนดให้มี มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา จำนวน 3 มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา จำนวน 5 มาตรฐาน 23 ตัวบ่งชี้ มาตรฐาน ด้านผลผลิตทางการศึกษา จำนวน 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 14 มาตรฐาน 63 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา จำนวน 3 มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้, มาตรฐานด้านกระบวนการ ทางการศึกษา จำนวน 5 มาตรฐาน 23 ตัวบ่งชี้, มาตรฐาน ด้านผลผลิตทางการศึกษา จำนวน 6 มาตรฐาน 23 ตัวบ่งชี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2557, หน้า 1-17)

สำหรับเทศบาลตำบลห้วยใหญ่จะทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมพัฒนาการศึกษา ให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างราบรื่น ตลอดทั้งเสริมสร้างให้สถานศึกษาเป็น องค์กรที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง ในส่วนของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า ยังประสบ ปัญหาในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จากการประเมินคุณภาพการศึกษา ของหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ในรอบที่สามที่ผ่านมา โรงเรียนยังต้องพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการดำเนินการประกันคุณภาพให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และได้ มาตรฐานตามที่กำหนด และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 (สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), หน้า 51-53)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงมีแรงจูงใจในการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประเมิน

ภายนอกกรอบสี่ เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งมี
 ประสิทธิภาพ และการดำเนินการอย่างยั่งยืน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่ง
 ประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับผิดชอบและเห็นคุณค่าของการทำงานเป็น
 ระบบ มีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและดำเนิน
 กิจกรรม/ โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลจากการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกหรือ
 ผลการวิจัยที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง มีการติดตาม
 ตรวจสอบและปรับปรุงเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดกับผู้เรียนจะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง
 ชุมชน ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา
 ที่แท้จริง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคน เป็นวัฒนธรรมของ
 องค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1
บ้านหนองซากแก้ว
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1
บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรับรองการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสี่

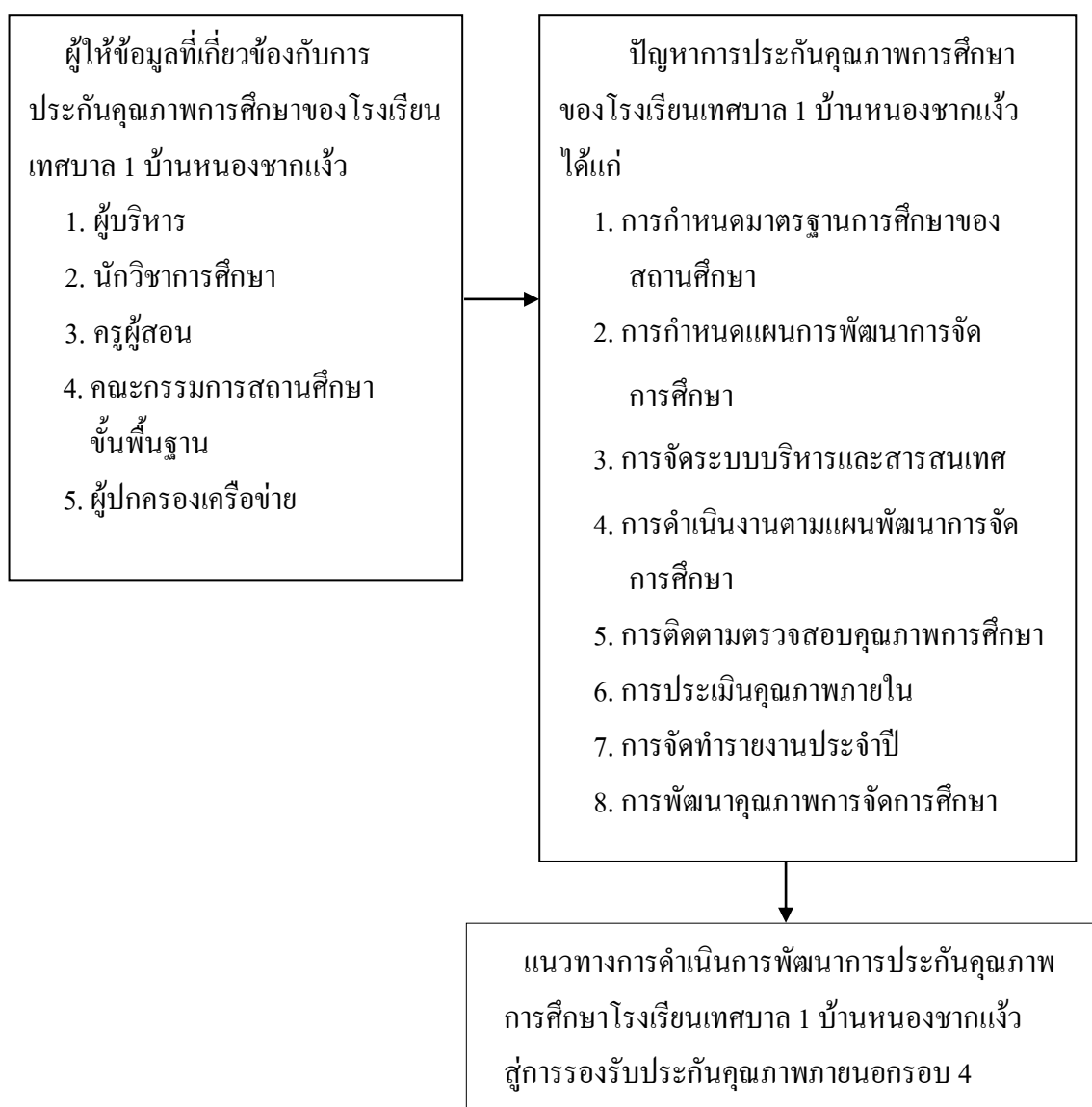
คำถามการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว
เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1
บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรับรองการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสี่ เป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา
 โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การประกันคุณภาพภายนอกกรอบสี่ เป็นการวิจัยเชิง
 คุณภาพ (Qualitative research) โดยการวิเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
 การประกันคุณภาพการศึกษา ถึงการดำเนินการแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกัน
 คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก
 กรอบสี่ ใช้กรอบแนวคิดตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ

หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6) ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดแผนการพัฒนากิจการศึกษ การดำเนินงานตามแผนพัฒนากิจการศึกษ การติดตามตรวจสอบการจกการศึกษ การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปีและการพัฒนาคุณภาพการจกการศึกษ สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสี่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้กรอบแนวคิดตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่า ด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6) ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดแผนการพัฒนากิจการ การศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปีและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ผู้ให้ข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว นักวิชาการศึกษา เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ครูผู้สอนชั้นปฐมวัยและการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่ายระดับชั้นปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการคัดเลือก โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียน เทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดนโยบายและวางแผน เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสี่ ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพทางการศึกษา หมายถึง ระบบและกลไกในการควบคุมตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของกรม การปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา (สมศ.) องค์การมหาชน

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว โดยบุคลากรของสถานศึกษานักวิชาการศึกษา เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเครือข่าย

3. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 8 ภาระงาน ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปีและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

3.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบบริหารจัดการของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินงาน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดโครงสร้างบริหารงานในสถานศึกษา มีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับภาระและปริมาณงาน ยึดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม

3.2 การกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่พึงประสงค์

3.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างบริหารของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ให้เหมาะสมต่อการดำเนินการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและตัดสินใจ มีการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงาน

3.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรในของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ทุกคนร่วมกันปฏิบัติตามแผนที่กำหนด มีการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

3.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง

3.6 การประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ในการประกันคุณภาพภายในเองหรือการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด มีแผนงานที่ชัดเจนและมีร่องรอยหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

3.7 การจัดทำรายงานประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ในแต่ละปีว่าบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา ด้วยการนำมาเขียนรายงานผลการพัฒนาเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาในปีต่อไป

3.8 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจการใด ๆ ของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย

4. การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง หน่วยงานที่ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนด มีการประเมินสถานศึกษา ในทุก ๆ 5 ปี

5. นักวิชาการศึกษา หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบดูแลและประสานงานระหว่างโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ในการประกันคุณภาพภายในกับกองการศึกษาเทศบาลตำบลห้วยใหญ่

6. ครูผู้สอน หมายถึง ครูปฏิบัติการสอนของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

7. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวแทนประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

8. ผู้ปกครองเครือข่าย หมายถึง ตัวแทนผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และรับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

9. โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับปฐมวัยถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสี่
ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ความหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ทฤษฎีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.1 ความหมายและความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.2 ความสำคัญและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.3 แนวทางดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.4 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 4.1 หลักการสำคัญการประกันคุณภาพภายใน
 - 4.2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
 - 4.3 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
 - 4.4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
5. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. การประกันคุณภาพภายนอก
7. การวิจัยเชิงคุณภาพ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของโรงเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

ประวัติโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2491 นายวิทยา ทองเพิ่ม ศึกษาธิการอำเภอบางละมุง ได้มาตรวจราชการที่หมู่บ้านหนองซากแก้ว ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ปรากฏว่ามีราษฎรตั้งภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ประมาณ 75 หลังคาเรือน มีอาชีพทำไร่ มีโรมันลำปะหลัง 12 โรง โรงเลื่อยจักร 1 โรง มีเด็กไม่ได้เข้าเรียน 46 คนเห็นสมควรจะเปิดโรงเรียนแห่งนี้เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา นายจรูญ โพธิ์แก้ว พร้อมด้วยพ่อค้าคหบดีและราษฎรในท้องถิ่นนี้ได้ตกลงกับ นายพิวศิริมาก กำนันตำบลห้วยใหญ่ ตกลงเปิดโรงเรียนประชาบาลแห่งนี้ขึ้นในที่ดินของนายกะลิม แซ่เซียว และนางทองคำ สำเหนียก สองสามีภรรยา มีอาณาเขตทิศเหนือจรดถนนสายบ้านอำเภอ ซากแก้ว ทิศใต้จรดที่ดินสาธารณะ มีเนื้อที่ 7 ไร่ 2 งาน 50 ตารางวา เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 โรงเรียนบ้านหนองซากแก้วได้ถ่ายโอนจากสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นสำนักงานเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. 2552 องค์การบริหารจังหวัดชลบุรี ได้สร้างอาคารมัลติมีเดีย ขนาด 12x40 เมตร โดยการได้รับงบประมาณจาก สมาชิกสภาจังหวัดชลบุรี นายวิวัฒน์ หอมปลื้ม ภายใต้การสนับสนุนของกำนันสมหวัง สวัสดิ์มงคล เป็นเงิน 286,000 บาท และได้รับการสมทบการปลูกกระเบื้องจากชุมชน ต่อมาคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองซากแก้วได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนบ้านหนองซากแก้วเป็น “โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว” ได้เสนอขอเปลี่ยนชื่อไปยังต้นสังกัด ได้ประกาศเปลี่ยนชื่อเป็นทางการเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2553 และได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ

ปัจจุบันโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว มีเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ 2 งาน 50 ตารางวา มีอาคารเรียน 3 อาคารเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 406 คน ผู้บริหาร 1 คน ครู 15 คน และนักการภารโรง 1 คน ซึ่งมี นางสุชีพ หอมเจริญ เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว มีสุขภาพเลิศล้ำ ก้าวนำความรู้ ควบคู่คุณธรรม งามราวมาตรฐาน สืบสานวัฒนธรรม

พันธกิจของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

1. จัดการศึกษาระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสากล
2. พัฒนาครูและบุคลากรการศึกษา
3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

4. ส่งเสริมกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ สำหรับเด็กและเยาวชน

5. สืบสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสากล

2. เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษา

3. เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

4. เพื่อส่งเสริมกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ สำหรับเด็กเยาวชน

5. เพื่อส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดการศึกษา

โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว สังกัด กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ได้มีการจัดการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1-3 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559

กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ

1. ความหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับสภาพของ ชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ทฤษฎีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การบริหารจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total quality mangement: TQM)

นักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายของคุณภาพไว้ ดังนี้

เดมมิ่ง (Deming, 1982) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพ คือ คุณค่าและเกณฑ์ที่ผู้บริโภคเป็นผู้กำหนดขึ้น ไม่ใช่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนด ผลผลิตแม้ว่าจะดีเพียงใด แต่ถ้าไม่เป็นไปตามความต้องการและไม่ได้สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ผลผลิตนั้นจะไร้คุณค่าและไม่สามารถขายได้ ดังนั้นผลผลิตและการให้บริการต้องประเมินจากความต้องการ และความพึงพอใจของผู้ใช้

จูแรน (Juran, 1998 อ้างถึงใน ช่วงโชติ พันธุเวช, 2554, หน้า 19-29) ได้ให้ความหมายของคุณภาพคือ สิ่งที่ตรงและเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นที่ยอมรับต่อลูกค้า 2 ประการ คือ

1. คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติของผลผลิตที่ได้ตามความต้องการและ เป็นที่ยอมรับของลูกค้าจะส่งผลทำให้ลูกค้านิยมเพิ่มขึ้น แข่งขันได้ เพิ่มจำนวนผู้สมัคร และเพิ่ม ความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า

2. ต้องปราศจากความไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ไม่มีข้อบกพร่อง ไม่ต้องกลับมาทำใหม่ ลดการสูญเสีย ลดของเสีย ลดการตรวจสอบ ลดการร้องเรียนของลูกค้า เพิ่มผลผลิตและการตอบสนอง

สิทธิชัย เจริญพิพัฒพงษ์ (2552, หน้า 36) ได้สรุปว่า TQM หมายถึง ระบบการทำงานที่เป็น วัฒนธรรมขององค์กรที่สมาชิกทุกคนต่างให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการ และสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้า ซึ่งจะสร้างโอกาสทางธุรกิจ ความได้เปรียบในการแข่งขันและการพัฒนาการที่ยั่งยืนขององค์กร จึงสรุปความหมายของการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรคุณภาพ คือ ระบบการทำงานที่มุ่งหมายให้สมาชิกทุกคนทุกระดับในองค์กรร่วมมือกันทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่ ร่วมมือกันรับผิดชอบต่อองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total quality mangement: TQM) เป็นระบบบริหารคุณภาพที่มุ่งเน้นการให้ความสำคัญสูงสุดต่อลูกค้าภายใต้ความร่วมมือของพนักงานทั่วทั้งองค์กรที่จะปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้และจึงเป็นแนวทางที่หลายองค์กรนำมาใช้ปรับปรุงงาน

การบริหารโดยใช้หลักทฤษฎีการใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management)

นิพนธ์ เสือก้อน (2549, หน้า 2-6) ได้กล่าวถึง การบริหารและการจัดการศึกษาที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานว่า มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการหรือการกระจายอำนาจ (Shared governance or decentralization) และมีการตัดสินใจในความร่วมมือ

(Collaborative decision-making) โดยองค์ประกอบของการบริหารและการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 6 ประการ คือ

1. ความมีอิสระในการจัดการศึกษา (Autonomy)
2. ความยืดหยุ่น (Flexibility) และผลของความรับผิดชอบ (Responsiveness)
3. การร่วมวางแผนการจัดการศึกษาโดยผู้บริหารโรงเรียนและสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับ

โรงเรียน

4. การรับบทบาทใหม่ของผู้บริหารโรงเรียน
5. การมีส่วนร่วมของสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
6. ความร่วมมือระหว่างครูในโรงเรียน

ธีระ รุญเจริญ (2551, หน้า 162-163) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management: SBM) เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการพัฒนาการศึกษาโดยการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจจากรัฐหรือเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ การบริหารสถานศึกษาแบบ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management: SBM) จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษามากขึ้นด้วยการให้เขาเหล่านั้นรับผิดชอบในการตัดสินใจ

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารโดยใช้หลักทฤษฎีการใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีการตัดสินใจในความร่วมมือ มุ่งเน้นให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน เน้นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีคุณภาพ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษา

การประกันคุณภาพ (Quality assurance) เป็นศัพท์ทางวิชาการที่วงการศึกษายืมมาจากวงการธุรกิจและอุตสาหกรรมและนำเข้ามาใช้ เพื่อการบริหารและจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรทางการศึกษาได้อธิบายถึงวิวัฒนาการของการบริหาร และการจัดการเชิงคุณภาพในทางอุตสาหกรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบที่เน้นการตรวจจับ (Detection) อันได้แก่ การตรวจจับคุณภาพ (Quality inspection) และการควบคุมคุณภาพ (Quality control) ทั้งสองกิจกรรมนี้ เน้นความแม่นยำของเครื่องมือและประสิทธิภาพของเทคนิคที่ใช้ในการตรวจจับความผิดที่เกิดขึ้น จุดอ่อนของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบนี้คือ เป็นการลงมือกระทำหลังจากข้อผิดพลาดหรือปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว (Retrospective หรือ Reactive) การบริหาร และ

การจัดการเชิงคุณภาพแบบที่สอง เป็นสิ่งที่เพิ่งจะเกิดขึ้นในสองทศวรรษหลังนี้ มีลักษณะเป็นที่เน้นการป้องกันก่อนที่ความผิดจะเกิดขึ้น (Preventive หรือ Proactive) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิบัติการทั้งหมดที่เป็นระบบและมี การวางแผนไว้ล่วงหน้า เป็นสิ่งจำเป็นที่จะสร้างความมั่นใจในระดับหนึ่งได้ว่าสินค้าหรือบริการจะมีคุณภาพตามข้อกำหนดที่ได้วางไว้

2. การจัดการเชิงคุณภาพทั่วทั้งระบบ (Total quality management หรือ TQM) เป็นปรัชญาการบริหารจัดการที่ครอบคลุมกิจกรรมทั้งปวงที่จะตอบสนองความคาดหวัง และความต้องการต่าง ๆ ของลูกค้าและชุมชนและเป้าหมายขององค์กรได้อย่างประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุด โดยการพัฒนาและใช้ประโยชน์สูงสุดจากศักยภาพของพนักงานทุก ๆ คน ในอันที่จะมุ่งมั่นไปสู่การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2549, หน้า 5-7)

ความหมายและความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ จากสถานศึกษา ตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน นักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2551, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพ คือ ระบบประกันคุณภาพที่เกิดขึ้นในงานประถมศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการศึกษาจะบรรลุจุดหมายสำคัญ คือเด็กได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่เด็กไทยทุกคนพึงได้รับและมีโอกาสพัฒนาไปจนเต็มศักยภาพของแต่ละคน

บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร (2551, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2551, หน้า 140) ให้คำจำกัดความของ ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 มาตรา 22, 23, 24, 26 และมาตรา 27 เพื่อคว่าสถานศึกษามีการปฏิรูปการเรียนรู้แล้วหรือยัง

2. การปฏิรูปการสอนของครู คือ การเปลี่ยนจากครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher center) มาเป็นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner center)

3. ปฏิรูปการบริหาร คือ ผู้บริหารเปลี่ยนจากการบริหารงานธุรการเป็นการบริหารการเรียนการสอนแล้วหรือยัง

สงบ ลักษณ์ะ (2553, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ การวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐาน คุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 ก, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษา มีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษา เข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครู และผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, หน้า 67) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลและกำกับสถานศึกษานั้น ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

นิติธร ปีลาวาสน์ (2556, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality auditing) และ

การประเมินคุณภาพ (Quality assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของ ดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

จากความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่า คุณภาพการศึกษาได้รับการรักษาหรือได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมเพิ่มพูน เพื่อให้ได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กำหนด

ความสำคัญและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและ สร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงขึ้น มีหน่วยงาน ต่าง ๆ ได้ให้หลักการสำคัญไว้ดังนี้

สุภาวดี ศรีรัตน์ (2554, หน้า 3) กล่าวถึง ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและ สามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิด ความเสมอภาคใน โอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐาน อย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและ ต่อเนื่อง

2. หลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 2) ได้ให้หลักการ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมี 3 ประการคือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัว ในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณบุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถ

ปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้ง ภาครัฐภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ ประชาชนชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/ คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วม ภาควิชาในความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและ คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus areas) เช่น ภายในช่วง 3 ปีนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เฉลี่ยต้อง สูงขึ้นจากฐานเดิม ร้อยละ 5-10 หรือในปีการศึกษาหน้าผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว หรือภายใน 2 ปีสถานศึกษาจะต้อง เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับเรื่องการรักษาระบบนิเวศ เป็นต้นจากเป้าหมายและ จุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว มีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School improvement plan) เลือกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒนามาให้เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผล

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า หลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลักการ สำคัญ คือ การร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา เช่น ผู้เรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม โดยบริหารจัดการให้โรงเรียนเป็นฐานและสามารถตรวจสอบได้

แนวทางดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานประกันคุณภาพ 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและ การพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปัจจัย และกระบวนการ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริม

การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality audit) เป็นการตรวจสอบและติดตามผล การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา

2.2 การติดตามและตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 การปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพ (Quality assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ประกอบด้วย

3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

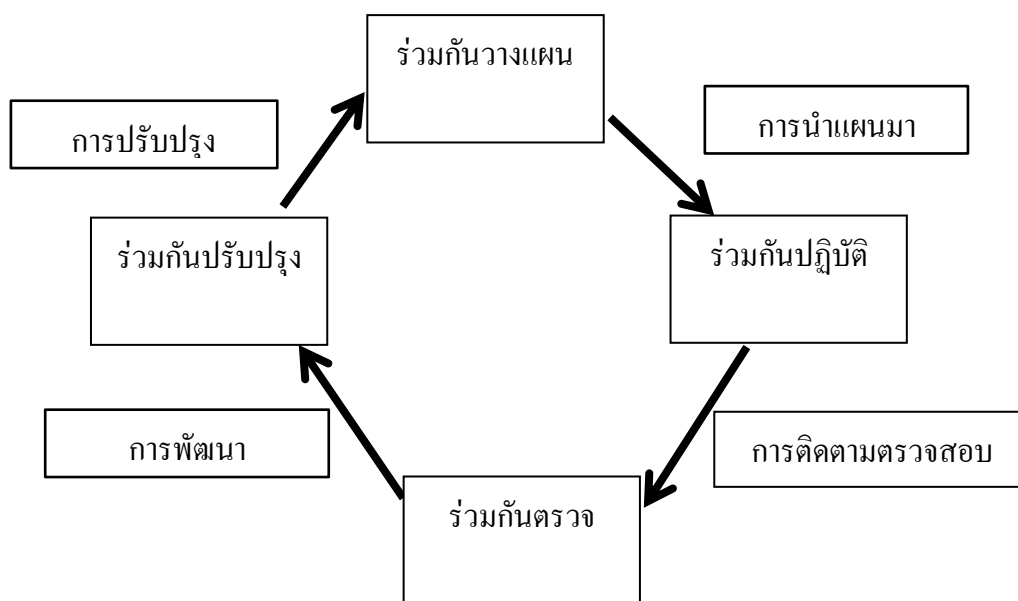
3.2 การประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จึงเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

ระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ต้องให้หลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร แบบ PDCA คือ

1. ร่วมกันวางแผน (Plan)
2. ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Do)
3. ร่วมกันตรวจสอบ (Check)
4. ร่วมกันปรับปรุง/ นำไปใช้ (Action)

ภาพที่ 2 ร่วมกันปรับปรุง/ นำไปใช้ (Action) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบการประกันคุณภาพ การศึกษากับแนวคิดการบริหารที่เป็นระบบครบวงจรแบบ PDCA (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 ข, หน้า 10)

ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพคุณภาพการศึกษา มีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียน ประชาชน หน่วยงานและสังคม ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2551, หน้า 29) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรมาตรฐาน การศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม
2. โรงเรียนมีทิศทางการจัดการศึกษาที่ชัดเจนตามมาตรฐานที่กำหนด โดยมีระบบบริหาร คุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐานเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย มีการแสดง ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาที่สามารถตรวจสอบได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
3. ชุมชนมีความมั่นใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เข้าร่วมจัดการศึกษาและ ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 2-3) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ ของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคม และประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีความสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด

2. ครูใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติ ตามที่มาตรฐานกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

3. ท้องถิ่นและสถานศึกษา ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันจัดการศึกษาให้ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. พ่อแม่ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสาร ให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่จะทำใ้คนไทย ในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อใ้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ใ้ตามมาตรฐานที่กำหนด

5. ประเทศชาติใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบ การศึกษา ขับเคลื่อน ไปพร้อม ๆ กัน คู่เป้าหมายเดียวกัน และทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นในการพัฒนานักเรียนใ้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจใ้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใ้มีความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพใ้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพใ้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในกาสรพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจร PDCA ซึ่งเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง

ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร และการทำงาน จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้ง จะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้ มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับ ดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากร และจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

1. ขั้นการเตรียมการ

เป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อสร้างความตระหนัก พัฒนาความรู้และ ทักษะ แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

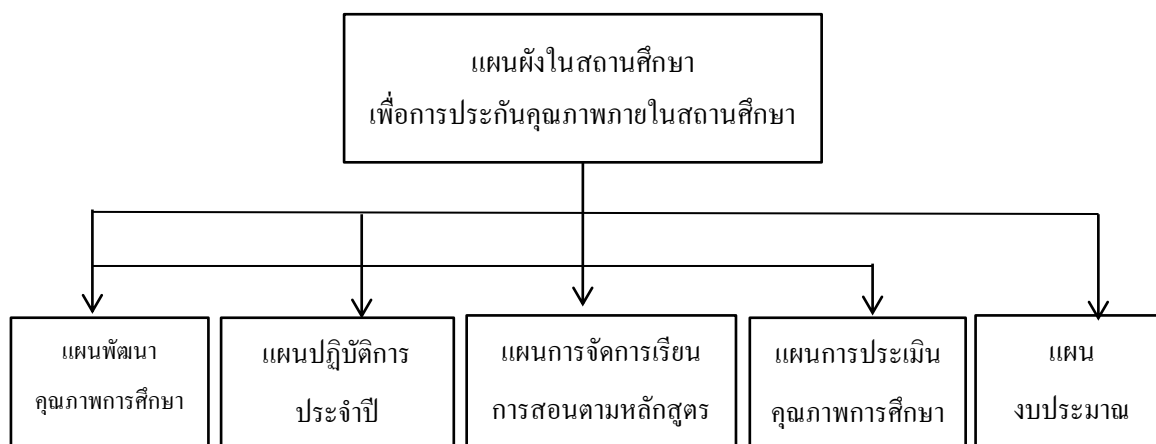
2. ขั้นการดำเนินการ

ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกัน ในทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผน (Plan)

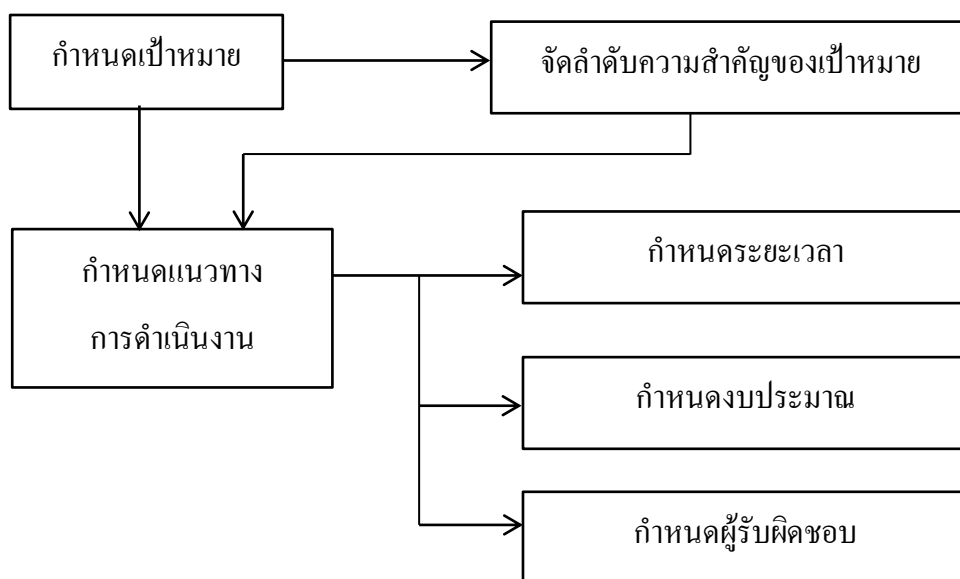
การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนต่าง ๆ คือ

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณ ทั้งรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา ซึ่งแผนต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกัน ดังนี้

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนต่าง ๆ ที่สถานศึกษาควรจัดทำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 ข, หน้า 13)

ในการจัดทำแผนต่าง ๆ นั้น ควรวางแผนการประเมินผลไปพร้อมกันด้วย เพื่อใช้กำกับตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนเพียงใด โดยมีการตั้งเป้าหมาย วิธีการ รูปแบบ ในการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล แผนการประเมินที่ดี ควรสอดคล้อง เป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน ดังนั้นโรงเรียนจึงมีขั้นตอนการวางแผน ดังแผนภูมิต่อไปนี้ต่อไป

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการวางแผน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 ข, หน้า 14)

2.1.1 การกำหนดเป้าหมาย

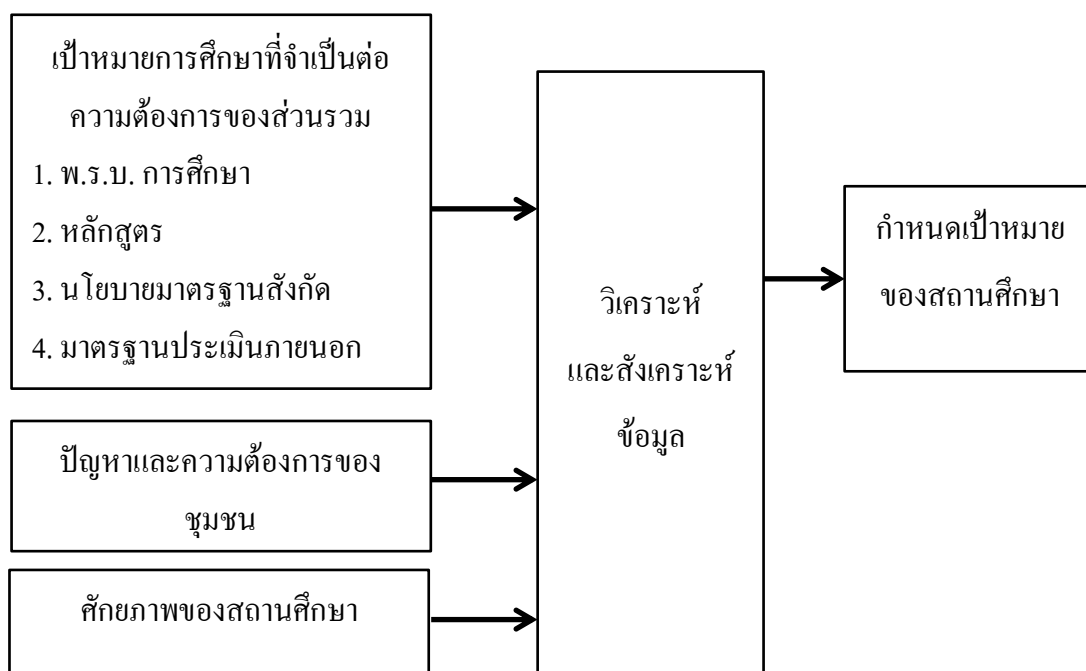
2.1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน ข้อมูลต่าง ๆ ที่ควรวิเคราะห์ คือ

2.1.1.2 เป้าหมายหรือมาตรฐานหลักที่เป็นความต้องการส่วนรวมของสังคมและประเทศชาติ

2.1.1.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นและชุมชน ทั้งในด้านสภาพทั่วไป ปัญหาความต้องการและแนวโน้มการพัฒนา ซึ่งเป็นเป้าหมายหรือมาตรฐานเฉพาะ

2.1.1.4 ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่แสดงภาพของสถานศึกษาตามความเป็นจริง ได้แก่ สถิติข้อมูลพื้นฐาน ความสามารถในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

2.1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องขอข้อมูลต่าง ๆ และการสังเคราะห์เพื่อประสานความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ตามแผนภูมิดังนี้

ภาพที่ 5 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 ข, หน้า 17)

2.1.3 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย จะช่วยให้การวางแผนมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการตั้งประเด็นเพื่อพิจารณาความต้องการในด้านต่าง ๆ

2.1.4 กำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน คือการนำเป้าหมายที่มี
ลักษณะเป็นความคิดเชิงนามธรรม มาทำให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดโครงการหรือ
กิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ รวมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จให้ชัดเจนด้วย

2.1.5 การกำหนดระยะเวลา การกำหนดระยะเวลาจะช่วยให้การทำงานมี
ประสิทธิภาพ เพราะผู้ปฏิบัติจะได้ทราบว่าจะควรดำเนินการให้เสร็จอย่างไร

2.1.6 การกำหนดงบประมาณควรคิดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการจัดซื้อวัสดุ
อุปกรณ์ รวมทั้งค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จะใช้ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ

2.1.7 การกำหนดผู้รับผิดชอบการกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม ในการ
ดำเนินการแต่ละขั้นตอน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้แผนดังกล่าวสามารถดำเนินการให้บรรลุ
เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)

บุคลากรร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมี

การเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ
ควรดำเนินการดังนี้

2.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

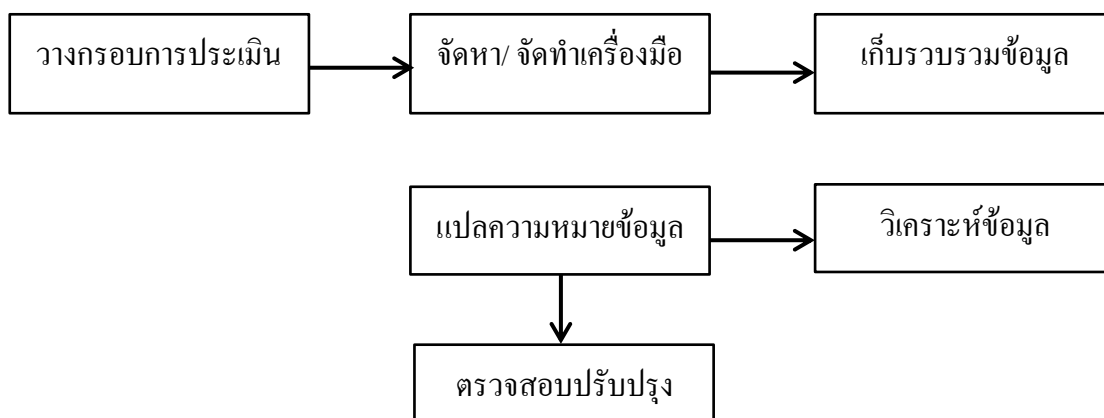
2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับ ติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายฝ่าย เพื่อกระตุ้น
และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

2.2.4 ให้การนิเทศ ผู้บริหารควรมีการนิเทศ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้าน
ต่าง ๆ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check)

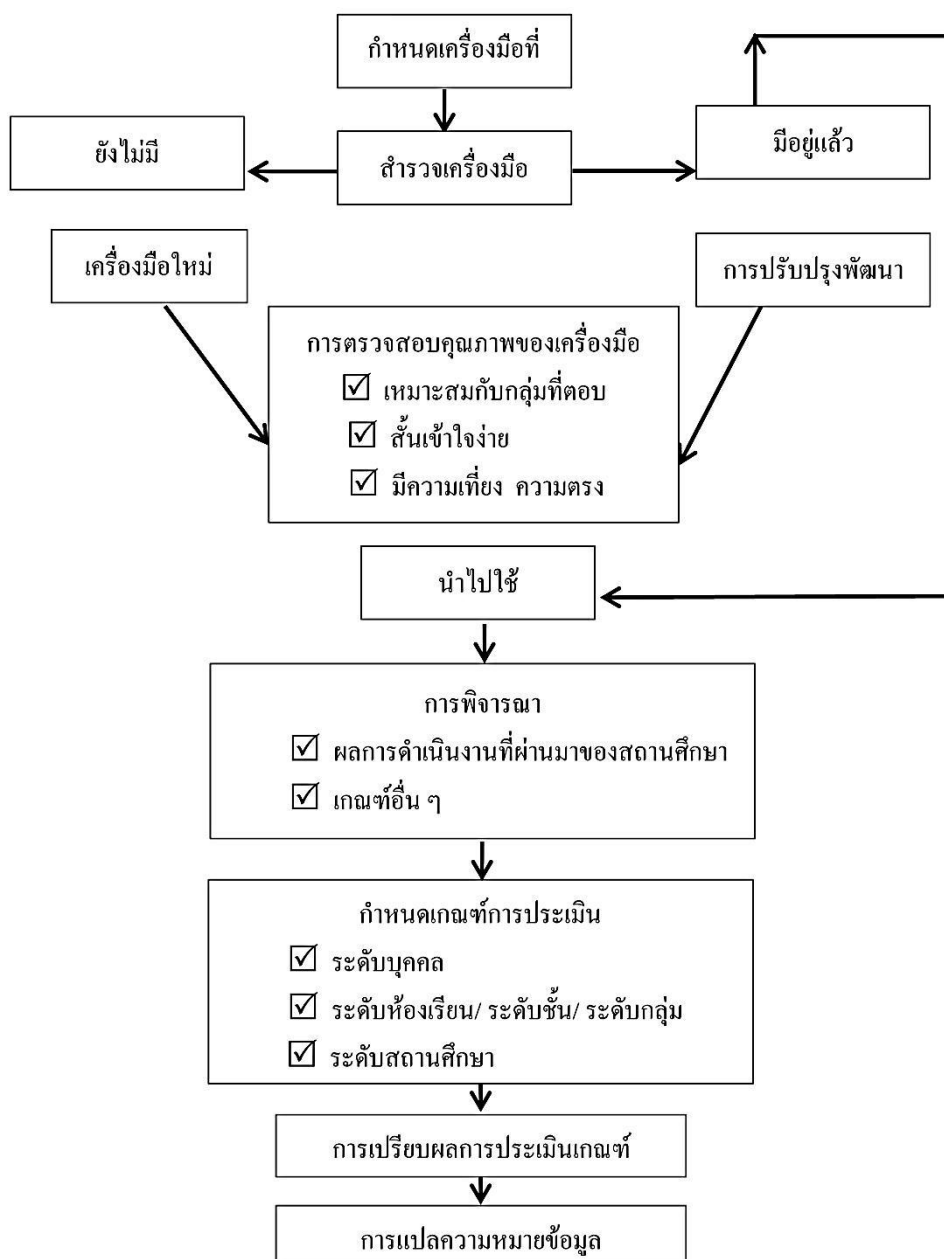
การประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้
ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ต้องมี
การปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนา
ซึ่งกิจกรรมที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย การวางกรอบการประเมิน การจัดหา/ จัดทำเครื่องมือ
การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการตรวจสอบ/ ปรับปรุง
คุณภาพการประเมิน ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 6 กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2554 ข, หน้า 18)

การวางกรอบการประเมิน เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการประเมิน และควรเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษาที่ระบุในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ

การจัดการ/ จัดทำเครื่องมือ ประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 7 การจัดการ/ จัดทำเครื่องมือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 ข, หน้า 20)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล
2. ใช้ข้อมูลที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว
3. เก็บข้อมูลใหม่
4. เก็บจากหลาย ๆ แหล่งเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเวลาที่เก็บข้อมูล
5. เก็บตามเวลาที่สอดคล้องกับการทำงานตามปกติ
6. ในช่วงเวลาเดียวกัน ไม่ควรระดมเก็บข้อมูลทุกอย่างพร้อมกันจำนวนมาก

ความครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมาย

7. ข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงเป็นรายบุคคล ต้องเก็บข้อมูลทุกคน
8. ข้อมูลภาพรวมของสถานศึกษา หรือข้อมูลจากผู้ปกครอง ชุมชน เก็บจากกลุ่มตัวอย่าง

2.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รับผิดชอบร่วมกันพิจารณากรอบการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละประเด็น และมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น

2.3.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2.3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนในภาพรวม การแปลความหมายข้อมูลที่ได้

จากการวิเคราะห์ จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ต้องนำมาแปลข้อมูลก่อน โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2.3.2 การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

สถานศึกษาดำเนินการประเมินตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ก็จะต้องมีกาตรวจสอบกระบวนการและผลการประเมิน เช่น ด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ โดยผู้บริหารมีการตรวจสอบในระหว่างกรณีพิเศษ และประชุมร่วมกับคณะกรรมการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action)

2.4.1 การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร

2.4.2 การวางแผนในระยะต่อไป

2.4.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

2.4.4 การประเมินผล

เมื่อมีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว การประเมินผลการดำเนินงานก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบว่า การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนมีปัญหา อุปสรรค จะมีการดำเนินการแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรคนั้น ๆ อย่างไม่รู้ ต้องมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุง แก้ไขปัญหา อุปสรรคไปด้วย โดยเน้นที่เป้าหมายคือตัวนักเรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจะต้อง ประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาตลอดจนแผนพัฒนาสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายได้ รับรู้ทั้งเพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่ เป้าหมายเดียวกันระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์กัน 3 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 4)

1. การพัฒนาคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึง มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (ทั้งระดับชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ ปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา หรือระดับสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติมตามบริบทหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษา หัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็น ของการทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงาน อย่างต่อเนื่อง จัดทำข้อมูลสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นให้เป็นประโยชน์ ในการพัฒนางานเป็นประจำ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็น ระบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดนั้น ต้องมีการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์ (Strategic plan) ที่ทุกกิจกรรม/ โครงการ/ งานมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การยกระดับ คุณภาพผู้เรียนทุกด้าน มีการพัฒนาด้านปัจจัยให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรรหาให้ เพียงพอ ดูแลรักษาให้ใช้ได้อยู่เสมอและปลอดภัยในการใช้ ประการสำคัญต้องมีระบบและกลไก การปฏิบัติงานตามแผน รวมทั้งติดตามกำกับการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน กำกับ ติดตามความก้าวหน้า และยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม เป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพสามารถดำเนินงาน ในแต่ละระดับ ได้ดังนี้

2.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาดังคณะทำงานขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินงาน/ โครงการ ตลอดปีการศึกษาทั้งด้านการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา และด้าน การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการ การปรับปรุงและพัฒนาได้ทันทั่วทั้งที่ และเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาได้

2.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ สถานศึกษา เพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2.3 การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม ระดับประเทศ โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนด มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์

3. การประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

3.1 การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการตรวจสอบคุณภาพของ สถานศึกษา สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด จัดทำเป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และรายงานต่อสาธารณชน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา การประเมินในส่วนนี้เป็นการ ดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัด การศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในทุก ๆ 5 ปี ผลจากการประเมินในภาพรวมจะ นำเสนอรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การกำหนดทิศทางการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติการดำเนินการทั้ง 3 ประการ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สามารถดำเนินการได้ทั้งในส่วนการพัฒนาคุณภาพและการประเมินคุณภาพ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประกอบด้วย การดำเนินงาน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 7-15)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและ จำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานการศึกษาโดยที่ให้ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเอง และบริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้

เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผล และการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

2. การกำหนดแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ในการจัดทำแผนดังกล่าวนี้ สถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

2.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

2.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

2.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน/ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัด และการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4 เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

2.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

2.7 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การกำหนดแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา หมายถึง การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่พึงประสงค์

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรมีคณะทำงานทำหน้าที่วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงาน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากร จากหลายฝ่ายมาร่วมคิดร่วมวางแผน และร่วมติดตามตรวจสอบ เก็บข้อมูล

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัด โครงสร้างบริหารของ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ให้เหมาะสมต่อการดำเนินการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและตัดสินใจ มีการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงาน

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ/ กิจกรรม ที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการการดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

4.1 วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง (Deming cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน/ มาตรการกำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อกำหนดงานต่อ ๆ ไปวงจรการพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนทุกงาน และสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่อง

4.2 แนวคิด Balanced scorecard สถานศึกษาหลายแห่งใช้แนวคิดในการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balanced scorecard) เป็นเทคนิคการบริหาร เช่น โรงเรียนในฝัน โดยใช้ในการกำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการดำเนินงาน 4 ด้านคือ

4.2.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student perspective) โดยพิจารณาความต้องการที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่คาดหวัง

4.2.2 มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal process perspective) โดยพิจารณาผลสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน

4.2.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and growth perspective) โดยพิจารณาปัจจัยที่ใช้ขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพตามที่คาดหวัง ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและทักษะของครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มสมรรถนะของสถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

4.2.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and resource perspective)

โดยพิจารณาปัจจัยส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุภาพความสำเร็จในด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยคำนึงถึงแหล่งสนับสนุน อัตรากำลัง ค่าใช้จ่าย ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและงบประมาณจากมุมมองทั้งสี่ด้านนำมากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic objectives) ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยคำนึงถึงความครอบคลุมและสมดุล จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy map) เพื่อตรวจสอบลำดับความสำคัญและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ ผ่านมุมมองด้านต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์ เป็นเหตุเป็นผล เชื่อมโยงไปสู่ความสำเร็จได้อย่างไร แล้วจัดทำกรอบกลยุทธ์ (Strategy framework) โดยการนำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์มากำหนดตัวชี้วัด (Measures) เป้าหมาย (Targets) และ กลยุทธ์ริเริ่ม (Strategy initiatives)

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรในของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ทุกคนร่วมกันปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด มีการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ก็คือการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาคควรตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/ โครงการตลอดปีการศึกษา โดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอีกด้วย สถานศึกษาคควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนอกจากนี้ สถานศึกษาคควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสภาวการณ์ปัจจุบันด้วย คือ

5.1 วิสัยทัศน์ และภารกิจ ของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ดูว่าวิสัยทัศน์และภารกิจ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

5.2 แผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริงหรือไม่มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนนำมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนหรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนาโดยรวมมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางพัฒนาที่ชัดเจนหรือไม่

5.3 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อม สนับสนุนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์การสอนหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์

ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนหรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกหรือไม่

5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมาย บ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนรู้ เข้าใจ และทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ และผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ไปใช้มากขึ้นเพียงใด ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริงเพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่

5.5 การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน ฉะนั้นนอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ประเด็นในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน จึงควรวิเคราะห์ว่า ผู้บริหารอุทิศตนเพื่อองค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างไร เป็นผู้นำในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถแนะนำนวัตกรรมหรือแหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนได้หรือไม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้สอน/ คณะทำงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบริหารหรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีการรวบรวมแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้หรือไม่มี การพบปะและเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

5.6 การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก (สถาบันอุดมศึกษา องค์กรธุรกิจภาครัฐและเอกชน) ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง มีการเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดในการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการใดบ้าง สนับสนุนให้ครูมีการวิจัยค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลบ้างหรือไม่ บ่อยเพียงใด จัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นใดหรือไม่ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้องและเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ ผลจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้

ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง

6. การประเมินคุณภาพภายใน จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาดังได้กล่าวไว้ข้างต้นสถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ในการประกันคุณภาพภายในเองหรือการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด มีแผนงานที่ชัดเจนและมีร่องรอยหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

7. การจัดทำรายงานประจำปี การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใด ๆ ต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมาก จนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย ต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกในการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่ารายงานประจำปี โดยเสนอให้แบ่งรายงาน เป็น 4 บท คือ บทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนา ของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา บทที่ 4 ระบุจุดเด่น-จุดด้อย และความต้องการการช่วยเหลือ นอกจากนี้ ควรระบุหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ด้วย

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2549, หน้า 48-49) ได้กำหนดรายละเอียดในการจัดทำรายงานประจำปีหรือรายงานประเมินตนเองว่าเมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้วในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประจำปี เพื่อ

เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง หรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอกโดยดำเนินการดังนี้

- รายงานผลการดำเนินงานและผลการประเมิน
- วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา
- เขียนรายงาน

การรายงานผลการประเมินและเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารควรมี 2 แบบ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบที่ 1 เป็นรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วน เน้นในเชิงวิชาการเพื่อใช้รายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก แบบที่ 2 เป็นการรายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มากขึ้น เนื้อหาสาระที่นำเสนอในรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ควรมีหัวข้อดังนี้

7.1 ข้อมูลทั่วไปของสภาพสถานศึกษา เช่น ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษา สถานที่ตั้ง สังกัด โครงสร้างการบริหาร ข้อมูลครู นักเรียน สภาพชุมชน อาชีพและรายได้ ฯลฯ

7.2 วิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือมาตรฐาน และแผนงานของสถานศึกษา

7.3 ผลการประเมินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานควรรายงานผลการดำเนินงานที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย จุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการแก้ไข

7.4 สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกถึงจุดเด่น เงื่อนไขที่ทำให้สำเร็จ จุดด้อยที่ควรปรับปรุงสาเหตุและแนวทางแก้ไขปรับปรุงด้วย

7.5 ภาคผนวก อาจมีรายงานเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล หากเป็นความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด

การทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่ทำได้ไปเรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่จำเป็นต้องรอให้สิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้จัดทำรายงานไม่ทันกำหนดเวลาที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดทำรายงานประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ในแต่ละปีว่าบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนากิจการศึกษาดูด้วยการนำมาเขียนรายงานผลการพัฒนาเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาในปีต่อไป

8. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษาคำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรมอยู่

เสมอ โครงการ/ กิจกรรมที่ต้องคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการ/ กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณาดังนี้

8.1 ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงโครงการนั้นไว้

8.2 ถ้าเป็นโครงการที่ดี แต่ยังคงดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดียิ่งขึ้น

8.3 ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

8.4 หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหาต้องหาทางป้องกันไว้ก่อนก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา อย่างไรก็ตาม ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

8.4.1 สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคน
ในสถานศึกษา

8.4.2 เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

8.4.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือรู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย จนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลาผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เห็นได้จาก

- 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น
- 2) เกิดการพัฒนาคน
- 3) มีการพัฒนาความรู้
- 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจการใด ๆ ของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 มุ่งเน้นผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้า การปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อนำผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปปรับปรุง พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน มุ่งเน้นการตรวจสอบ ความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ผลที่ได้จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สามารถสะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้ และนำข้อมูลไปสู่ การพัฒนาปรับปรุงตนเองเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

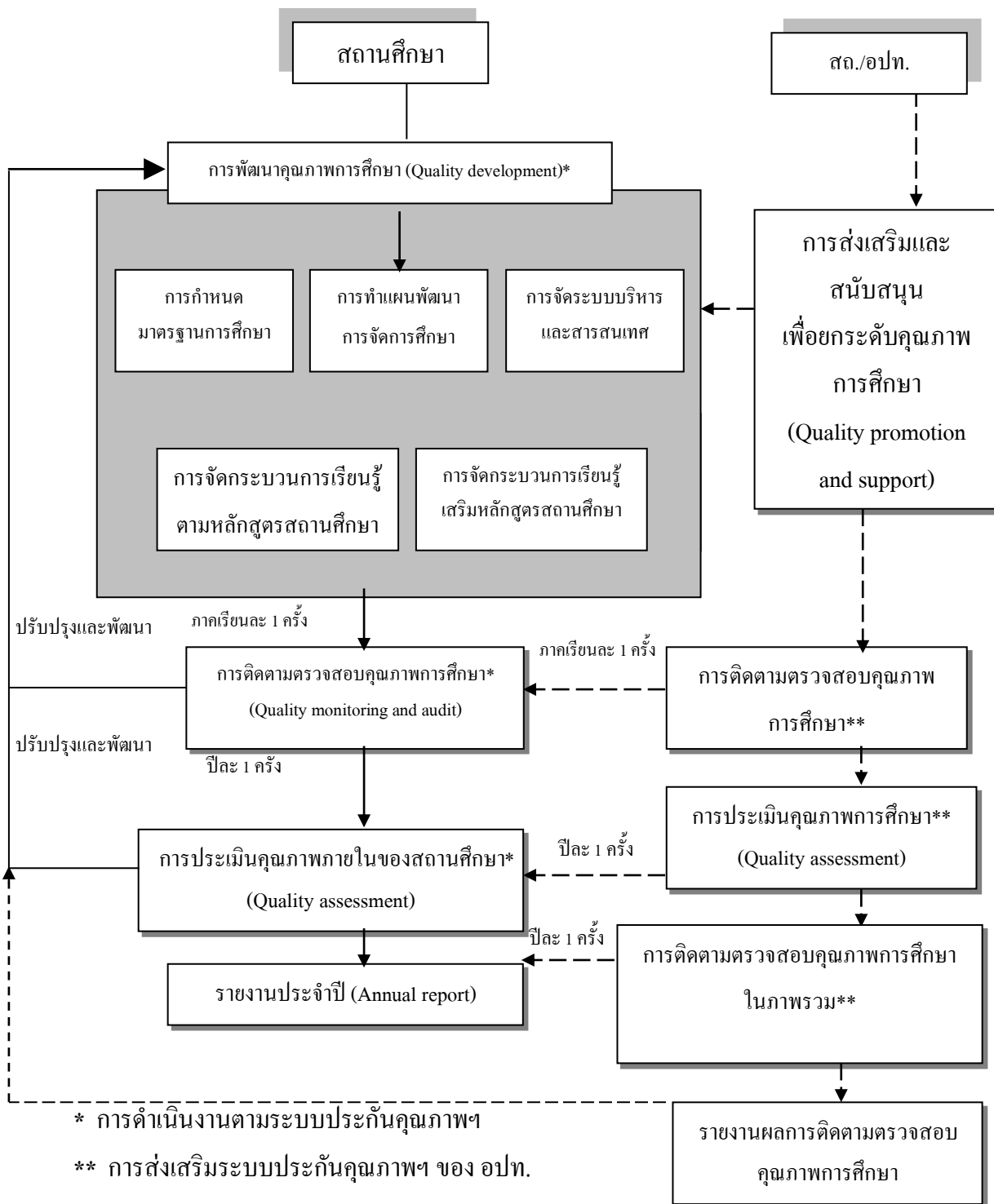
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นการติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินงานใน 2 ลักษณะ คือ

1. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษาสถานศึกษาดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาภาคเรียนละ 1 ครั้ง
2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ภายในเดือนมิถุนายน และแจ้ง ผลการตรวจสอบติดตามคุณภาพการศึกษาให้สถานศึกษาทราบ พร้อมเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งใน การดำเนินการดังกล่าวหน่วยงานต้นสังกัดต้องแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วย บุคลากรในสำนัก/ กอง/ ส่วนการศึกษา

ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับ หน่วยงานต้นสังกัด แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเฉพาะการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีการดำเนินงานทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับหน่วยงาน ต้นสังกัด ตามรายละเอียด ดังนี้

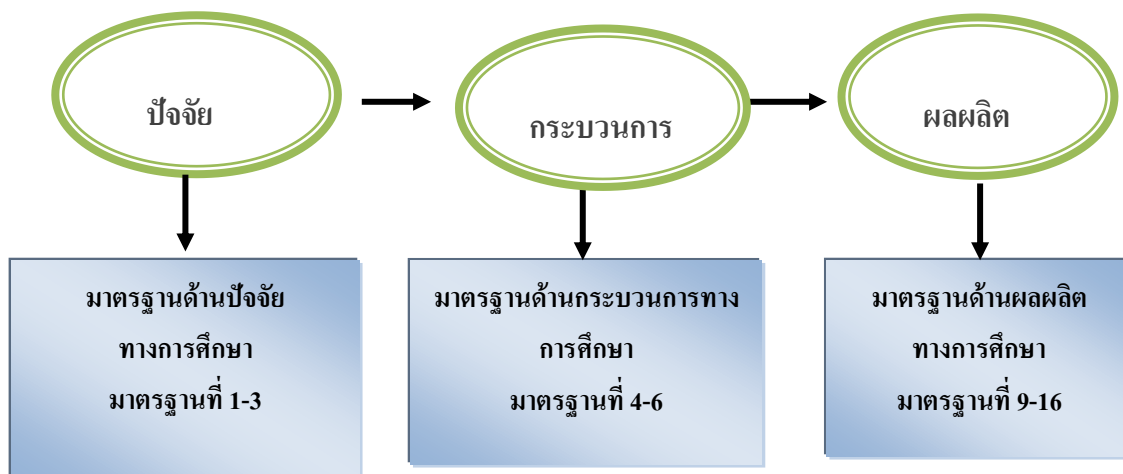
1. แต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. ประชุมคณะทำงานที่รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. กำหนดระยะเวลาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปีละ 1 ครั้ง
4. ดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด
5. จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนผลให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ
6. นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษารายละเอียดตามแผนภาพแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด

ภาพที่ 8 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553, หน้า 8)

เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงมหาดไทย, 2557 หน้า 25-60)
(ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย จำนวน 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้)

ภาพที่ 9 เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) (กระทรวงมหาดไทย, 2557, หน้า 25)

มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา มาตรฐานที่ 1-3

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ครูมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.7 ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.8 ครูมีการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.9 ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.10 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้การได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาด สวยงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บและส่งเสริมความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา

มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา มาตรฐานที่ 4-8

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สถานศึกษากระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 สถานศึกษาบริหาร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 สถานศึกษาส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนา นวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็น มาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 สถานศึกษาจัด โครงการ/ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพ รักษา มาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา

มาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษามาตรฐานที่ 9-16

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตพูดแต่ความจริง ไม่โกหก ไม่ลักขโมยหรือนำทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 มีความกตัญญูกตเวที

ตัวบ่งชี้ที่ 9.4 มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.5 ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 9.6 นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญา

วัฒนธรรมและความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 9.7 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 9.8 ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.4 ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน และทักษะอาชีพ

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมี

ความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด

ตัวบ่งชี้ที่ 12.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมี

ความสุข

มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 13.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 13.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 14.2 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรคร้าย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.3 ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความมั่นใจกล้าแสดงออกและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 14.4 ผู้เรียนที่มีความรู้ลึกซึ้งซาบซึ้งในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์

ตัวบ่งชี้ที่ 14.5 ผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น

ตัวบ่งชี้ที่ 15.1 สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 15.2 สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู

ตัวบ่งชี้ที่ 16.3 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 16.4 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทศรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

รูปแบบและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งมีหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสินการจับผิด หรือการให้คะแนน-ให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (Evidence-based) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)
3. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับควบคุม
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
5. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้เอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยสถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและผู้เรียน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557, หน้า 1) ได้กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ ประกอบด้วย 7 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ คะแนนของตัวบ่งชี้ละ 5 คะแนน คะแนนรวม 100 คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557, หน้า 1)

ด้าน	ตัวบ่งชี้
1. ด้านคุณภาพศิษย์ (20 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนเป็นคนดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต
2. ด้านคุณภาพครู/ อาจารย์ (20 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครู/ อาจารย์เป็นคนดี มีความสามารถ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/ อาจารย์สร้างสรรค์ห้องเรียน/ แหล่งเรียนรู้ คุณภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครู/ อาจารย์มีผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครู/ อาจารย์ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ ประสบการณ์
3. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา (20 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 9 การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 10 การดำเนินงานของผู้อำนวยการ ตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหารความเสี่ยง ตัวบ่งชี้ที่ 12 การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/ สังคม (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 13 การให้ความร่วมมือที่ส่งผลต่อชุมชน/ สังคม ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/ สังคมที่ส่งผลต่อ สถานศึกษา
5. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 15 การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ
6. ด้านอัตลักษณ์/ เอกลักษณ์ (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 17 อัตลักษณ์ผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 18 เอกลักษณ์สถานศึกษา
7. ด้านมาตรการส่งเสริม (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 19 มาตรการส่งเสริม ตัวบ่งชี้ที่ 20 มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)

การเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (จันทร์จิรา วงษ์ขมทอง,
2558)

1. บทบาทของผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจะเพิ่มขึ้นในการสุ่มตรวจหลักฐาน/ ผู้เรียน/ ผู้สอน/ ผู้ปกครอง/ กรรมการสถานศึกษาและชุมชน ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนต้องเน้นการเตรียมหลักฐาน เอกสาร ตัวผู้สอน และผู้เรียนเพิ่มขึ้น
2. คณะกรรมการสถานศึกษาต้องเพิ่มบทบาทให้ชัดเจนในการสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม
3. ผู้บริหารต้องมุ่งเน้นให้ชุมชนโดยรอบโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการโครงการ แก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อนักเรียนและโรงเรียนอย่างเป็นทางการ
4. เพิ่มการส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลโลก (Global citizen) ด้วยการสอนและการสอบ ภาษาอังกฤษ ด้วยรูปแบบที่จัดให้นักเรียน ได้รับการทดสอบ โดยสำนักทดสอบด้านภาษาตาม มาตรฐาน CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) ที่ กระทรวงศึกษาธิการ หรือ สมศ. ยอมรับ/ รับรอง
5. ทั้งครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาฝึกอบรม ระหว่างปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน ทั้งนี้ให้ลดภาระงานธุรการของครู/ อาจารย์
6. ครู/ อาจารย์ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน
7. ครู/ อาจารย์ต้องมีการผลิตผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น คู่มือการสอน สื่อการสอน ฯลฯ
8. เพิ่มการวางระบบบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน เพื่อลดสาเหตุและโอกาสที่จะเกิด ความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชื่อเสียง และสังคม

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ความหมายการวิจัยเชิงคุณภาพ

Merriam (1988, p. 6) กล่าวว่า เป็นการวิจัยที่สนใจให้เกิดความเข้าใจในความหมายของ โครงสร้างของมนุษย์ ในด้านความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ การวิจัยมุ่งอธิบายให้ ความสนใจโดยตรงกับประสบการณ์ ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ ประสบความเปลี่ยนแปลง

ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ

ชาย โพธิ์ลีตา (2550) เป็นการศึกษารอบหนึ่งความเป็นจริง ภายใต้สถานการณ์ที่เป็น ไป ตามธรรมชาติ เปิดความคิดแนวการวิเคราะห์แบบอุปนัยให้ความสำคัญแก่การทำ ความเข้าใจ อย่างเป็นองค์รวม ภายในบริบทของสิ่งที่ศึกษา โดยนักวิจัยมีการติดต่อแบบมีส่วนร่วมโดยตรงกับ

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อมุ่งทำความเข้าใจพลวัตของปรากฏการณ์ ให้ความสำคัญแก่การศึกษาเฉพาะกรณีทั้งหมดที่เป็นไปได้ เพราะมีการออกแบบการวิจัยที่ยืดหยุ่นได้ และมีตัวนักวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการวิจัย

ศุภกิจ วงศ์วิวัฒนนุกิจ (2550) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) หมายถึง การวิจัยที่มุ่งทำความเข้าใจตีความ และให้ความหมายแก่ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ เจตคติ พฤติกรรม และวัฒนธรรมของมนุษย์ โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลหลายหลายวิธีในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต นักวิจัยอาจแฝงตัวเองเข้าไปคลุกคลีกับประชากรในชุมชนหรือท้องถิ่นที่ต้องการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูล ไม่เน้นการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นตัวเลข แต่ให้ความสำคัญกับการตีความและสังเคราะห์ข้อค้นพบบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เก็บได้แนะนำเสนอข้อค้นพบในรูปแบบการบรรยาย หรืออาจสร้างออกมาเป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายพฤติกรรมทางวัฒนธรรมของมนุษย์ หรือปรากฏการณ์ทางสังคมได้ หรือช่วยสร้างสมมติฐานเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัย

เกียรติสุดา ศรีสุข (2552) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการวิจัยที่มีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลักซึ่งอาจได้แก่ คุณลักษณะ พฤติกรรม สภาพการณ์ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น การวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ต้องอาศัยประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญของผู้วิจัยในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างมาก ในการที่จะวิเคราะห์ให้ได้ความหมาย วิพากษ์วิจารณ์ข้อมูลที่รวบรวมได้อย่างถูกต้องละเอียดลึกซึ้ง

สุมิตร สุวรรณ (2552) เป็นการแสวงหาความรู้โดยการพิจารณาปรากฏการณ์สังคมจากสภาพแวดล้อมตามความจริงในทุกมิติ สนใจข้อมูลด้านความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมายหรือคุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมหรืออุดมการณ์ของบุคคล เน้นการเข้าไปสัมผัสข้อมูลหรือปรากฏการณ์โดยตรง มักใช้เวลาในการศึกษาติดตามระยะยาว ไม่เน้นการใช้สถิติตัวเลขในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์เป็นวิธีหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

อารีย์วรรณ อ่วมตานี (2552) เป็นการวิจัยที่แสวงหาความจริงในสภาพที่เป็นอยู่โดยธรรมชาติ (Naturalistic inquiry) ซึ่งเป็นการสอบสวนมองภาพรวมทุกมิติ ด้วยตัวผู้วิจัยเอง เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่สนใจกับสภาพแวดล้อมนั้น โดยให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็นความรู้สึกนึกคิด คุณค่าของมนุษย์ และความหมายที่มนุษย์ให้ต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

สุภางค์ จันทวานิช (2553, หน้า 12-15) การวิจัยเชิงคุณภาพเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักวิจัยที่มุ่งศึกษาปรากฏการณ์สังคมโดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของ

ปรากฏการณ์สังคมที่ต่างจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ การวิจัยเชิงคุณภาพไม่ได้ปฏิเสธข้อมูลเชิงประจักษ์และวิธีการเชิงปริมาณที่นักปฏิฐานนิยมให้ความสำคัญ แต่เชื่อว่ามีวิธีอื่นนอกเหนือไปจากนั้นที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญยิ่งคือการเข้าใจความหมายของปรากฏการณ์สังคม เราอาจให้ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถขยายความเป็นลักษณะสำคัญของ การวิจัยเชิงคุณภาพได้ดังนี้

1. เน้นการมองปรากฏการณ์ให้เห็นภาพรวม โดยการมองจากหลายแง่มุม
2. เป็นการศึกษาติดตามระยะยาวและเจาะลึก
3. ศึกษาปรากฏการณ์ในสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ
4. คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัย
5. ใช้การพัฒนาและการวิเคราะห์แบบอุปนัย
6. เน้นปัจจัยหรือตัวแปรด้านความรู้สึกนึกคิด จิตใจ ความหมาย

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การแสวงหาความรู้โดยการพิจารณาปรากฏการณ์สังคมจากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในทุกมิติเพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์กับสภาพแวดล้อมนั้นวิธีการนี้จะสนใจข้อมูลด้านความรู้สึกนึกคิด ความหมาย ค่านิยมหรืออุดมการณ์ของบุคคลนอกเหนือไปจากข้อมูลเชิงปริมาณ มักใช้เวลานานในการศึกษาติดตามระยะยาวใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นวิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ความหมายของการสัมภาษณ์

มลิวัลย์ ศิวคราม (2552) กล่าวว่า การสัมภาษณ์ คือการคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งนิยมใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้สึก เป็นส่วนใหญ่ เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพ การปรับตัว เจตคติ ความสนใจ รวมทั้งคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านวิธีการปฏิบัติ การใช้การสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถในด้านความรู้ความคิดทางสติปัญญา ก็สามารถใช้ได้ แต่ต้องระมัดระวังในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์มีหลายคน และใช้คำถามคนละชนิดคนละเรื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการเปรียบเทียบคะแนน

ธีรภาพ วัฒนวิจารณ์ (2555) การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนากันอย่างมีเป้าหมายระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ที่ข้อ่าต้องพึงระมัดระวังเรื่องความเป็นกลางเป็นพิเศษ เช่น ข้อผิดพลาดอันเกิดจากการถูกชักจูงโดยแหล่งข่าว

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่ง สำหรับผู้สื่อข่าว หากไม่สามารถสัมภาษณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ วิทยุบุคคลหรือการสัมภาษณ์ในการเปิดประชุมแถลงข่าว บุคคลนั้นจะเป็นผู้สื่อข่าวที่ดีไม่ได้ แต่อย่างไรก็ดี ไม่มีตำราเล่มใดที่จะสามารถฝึกให้ผู้สื่อข่าวเป็นนักสัมภาษณ์ที่ดีได้ภายในเวลา ช้ามคืบด้วยการอ่านหรือท่องจำ การเป็นนักสัมภาษณ์ที่ดีขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการฝึกฝน นักสัมภาษณ์ที่ดีย่อมรู้จักพลิกแพลงการสัมภาษณ์ได้อย่างเหมาะสมกับเวลาและสถานที่ของแต่ละ สถานการณ์

ประเภทของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมคำถามหรือ แบบสัมภาษณ์ล่วงหน้าให้ครบ คลุมเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ต้องการทราบจากผู้ถูกสัมภาษณ์
2. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์เตรียมแต่ จุดมุ่งหมายไว้แล้วใช้วิธีการสนทนาซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้สัมภาษณ์ต้องพยายามให้ ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกว่ามีบรรยากาศที่เป็นกันเอง และอาจมีการป้อนคำถามนำบ้าง

หลักเกณฑ์ในการสัมภาษณ์

1. ผู้สัมภาษณ์ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าต้องการรู้สิ่งใดจากผู้ถูกสัมภาษณ์
2. ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมคำถามหรือคำสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องไว้ล่วงหน้า
3. ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเองโดยการยิ้มแย้มแจ่มใสแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์
4. ผู้สัมภาษณ์ควรรู้เรื่องที่ตนเองจะสัมภาษณ์เป็นอย่างดีเพื่อช่วยในการสรุปผล และช่วย ในการตั้งคำถามเสริมระหว่างที่สัมภาษณ์

5. ต้องมีการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์อย่างรวดเร็วเพื่อไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์หวาดระแวง

ขั้นตอนของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์มีขั้นตอนในการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเริ่มสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรคำนึงถึงเทคนิคที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้สัมภาษณ์จะต้องแนะนำตนเอง บอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ พร้อมทั้ง พยายามชี้แนะให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เห็นว่าเขามีส่วนสำคัญมากในการที่จะทำให้งานเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์ และจะต้องชี้แจงแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยว่า ข้อมูลครั้งนี้ถือเป็น ความลับ และถ้าจะบันทึกเทปต้องแจ้งแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ทราบก่อนด้วย

1.2 พยายามสร้างบรรยากาศ และสัมพันธภาพที่ดีในการสัมภาษณ์ โดยใช้เวลา เล็กน้อยสนทนาเรื่องที่ผู้ถูกสัมภาษณ์สนใจทั่ว ๆ ไปก่อน เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความคุ้นเคย

มีความรู้สึกเป็นมิตร และไว้วางใจผู้สัมภาษณ์

2. ขั้นสัมภาษณ์เนื้อหา ผู้สัมภาษณ์ควรคำนึงถึงเทคนิค ดังต่อไปนี้

2.1 คำถามควรสั้นกะทัดรัด และปล่อยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดอย่างเสรีเพื่อที่เขาจะได้รู้สึกว่าเขามีอิสระ ที่จะพูดตามที่เขาคิด

2.2 อย่าวิพากษ์วิจารณ์ หรือสั่งสอนผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลหรือมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับที่สังคมยอมรับ

2.3 อย่าใช้คำถามที่เป็นการชี้แนะคำตอบ

2.4 ในระหว่างสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรจะเร่งรัด หรือคาดคั้นคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์

2.5 ในกรณีที่ผู้สัมภาษณ์ยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจนหรือเป็นที่พอใจ ถ้ายังไม่คุ้นเคยกันนักอาจจะผ่านไปก่อน เมื่อจบการสัมภาษณ์แล้วค่อยย้อนกลับมาถามใหม่ โดยกล่าวในเชิงทบทวนคำถาม หรือทบทวนคำตอบแบบสุภาพ

3. ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ควรกล่าวคำขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการสัมภาษณ์การจดบันทึกคำตอบในแบบสัมภาษณ์การจดบันทึกคำตอบในการสัมภาษณ์ มีแนวปฏิบัติดังนี้

3.1 ต้องจดบันทึกทันทีหลังจากการสัมภาษณ์แล้ว เพื่อกันลืมหรือสับสน

3.2 รายละเอียดที่จะบันทึก ได้แก่ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ที่อยู่ วันที่สัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่สัมภาษณ์ คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อปัญหา ข้อสังเกตที่ได้ในขณะที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ สรุปข้อเสนอแนะและสรุปผลการสัมภาษณ์

3.3 ควรบันทึกแต่เนื้อหาสาระเท่านั้น ไม่ควรใส่ความคิดเห็นของผู้สัมภาษณ์เพราะอาจก่อให้เกิดความเอนเอียงได้

4. ถ้าไม่ได้คำตอบในการสัมภาษณ์ในคำถามใดผู้สัมภาษณ์ควรจะบันทึกเหตุผลไว้ด้วยการสัมภาษณ์ในการเรียนการสอนในการเรียนการสอนสามารถนำการสัมภาษณ์ไปใช้ได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

4.1 ใช้ในการทดสอบ ในกรณีที่นักเรียนยังเขียนไม่เป็น ครูอาจนำข้อสอบมาถามให้นักเรียนตอบด้วยวาจา ก็ถือเป็นการสัมภาษณ์

4.2 ใช้ประกอบการสังเกต ถ้าครูใช้การสังเกตแล้วยังพบว่าได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนก็อาจจำเป็นต้องสัมภาษณ์เพิ่มเติม

4.3 ใช้แทนการสังเกต ในบางครั้งครูอาจไม่สามารถสังเกตนักเรียนได้ทั่วถึงทุกคน

ก็อาจใช้วิธีการซักถามจากเพื่อนครูคนอื่น หรือบุคคลอื่นที่เชื่อถือได้ เพื่อนำข้อมูลมาตัดสิน

4.4 ใช้การสัมภาษณ์ซักถามนักเรียนโดยตรงเพื่อหาข้อเท็จจริง

การสัมภาษณ์ควรมีแบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย เพื่อจะได้ทำให้เกิดความสะดวกในการบันทึก

การใช้การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์มีลักษณะเหมือนการสอบปากเปล่า โดยใช้ประสาทสัมผัสเป็นสื่อ ซึ่งจะต้องระมัดระวัง ดังนี้

1. ผลของการสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สัมภาษณ์ วิธีการ และคำถามที่จะใช้ ผู้สัมภาษณ์จึงควรมีลักษณะดังนี้

1.1 มีการเตรียมตัวให้พร้อม คำพูด ท่าทาง ต้องเหมาะสมถูกกาลเทศะ

1.2 มีความคล่องแคล่วในการใช้คำถาม และการสรุปผล

1.3 มีการกระตุ้นเตือนในการใช้คำถามช่วยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถาม แต่ไม่ใช่คำพูดแบบตีโหวนหรือเล่นสำนวน

1.4 พยายามถามเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์อยากตอบ และไม่ถามเชิงแนะคำตอบ

2. ผู้ถูกสัมภาษณ์จะให้ข้อเท็จจริงและรายละเอียดมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้สัมภาษณ์ควรปฏิบัติต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 สร้างความเป็นกันเองเพื่อไม่ให้รู้สึกอึดอัด มีอิสระในการตอบ

2.2 ให้ความสนใจ และความจริงใจ

2.3 ไม่ควรถามในเรื่องที่ทำให้เสียศักดิ์ศรีหรือเป็นจุดบกพร่องที่รุนแรงของผู้ถูกสัมภาษณ์

3. ควรมีการติดต่อดำเนินการและแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า

4. พยายามอย่าให้มีอคติทางอารมณ์เกิดขึ้นกับผู้สัมภาษณ์หรือผู้ถูกสัมภาษณ์

5. ไม่ควรใช้เวลาสัมภาษณ์ติดต่อกันนานเกินไป

ข้อดีของการสัมภาษณ์

1. ใช้ได้กับคนทุกเพศ ทุกวัย แม้ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือเขียนไม่ได้ก็สามารถให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ได้

2. การสัมภาษณ์เป็นการสร้างความเป็นกันเองกับผู้สัมภาษณ์โดยตรง

3. ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถซักถามคำถามให้เข้าใจก่อนที่จะตอบได้

4. ข้อมูลที่ได้มีความเชื่อถือได้มากกว่าแบบสอบถาม

5. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและซักถามเมื่อไม่เข้าใจได้

6. ผู้สัมภาษณ์สามารถอ่านความรู้สึกนึกคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่าง ๆ ได้

ข้อเสียของการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับผู้สัมภาษณ์โดยตรง ได้แก่คุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์ เช่น บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ไหวพริบ การตัดสินใจ เป็นต้น
2. อารมณ์ของผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ มีผลต่อความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
3. การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลามากเพราะต้องสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล
4. ข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพอากาศ แสง เสียงรบกวน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

สุริโย จุลมณฑล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า

1. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามโรงเรียน พบว่า โรงเรียนวัดแจ้ง วัดโพธิ์ วัดแหลมใต้ บางวัว อยู่ในระดับมาก
3. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างความคิดเห็นของพนักงานที่มีประสบการณ์น้อยและพนักงานครูที่มีประสบการณ์บ้าง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จักราช หินชูช (2556) การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย 3 อันดับ อันดับ 1 ได้แก่ ปัญหาด้านการดำเนินตาม อันดับ 2 ได้แก่ ปัญหาด้านการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันดับ 3 ได้แก่ ปัญหาด้านการดำเนินตาม

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสิบสองปี ปัญหาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ
ปัญหาด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

2. การเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สร้างการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยที่ตำแหน่งผู้บริหารมีปัญหาการประกันคุณภาพ
การศึกษาในสถานศึกษามากกว่าครู จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาและด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยที่สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง
และสถานศึกษาขนาดใหญ่

3. ทศนะของผู้เชี่ยวชาญ ในการเสนอแนวพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถานศึกษาควรมี
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน สามารถนำไปดำเนินการให้อยู่ในรูปธรรมได้
ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและคุณธรรม
ทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้
การปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การสนับสนุนเพื่อให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่
อย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
การศึกษา มีการกำกับติดตามให้ความสำคัญกับการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (2555) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 พบว่า พบว่า ปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ปัญหา
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง .50 และผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวม
แตกต่างกันจัดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำ
ระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการประเมินและดำเนิน การตรวจสอบทบทวนคุณภาพ

อย่างสม่ำเสมอ จัดทำเผยแพร่รายงานประจำปี และที่สำคัญสถานศึกษาต้องจัดให้ครูนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ยุทธนา ทะนันไทสง (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า สภาพปัญหา และแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ระดับปานกลางและรายได้คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับคือ ด้านการผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบทวนคุณภาพการศึกษา การเปรียบเทียบปัญหา และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย มีปัญหาและอุปสรรคมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก จำได้ความขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรมีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศได้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ อำนาจ ความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการพัฒนาการศึกษาและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน การรายงานผลแผนปฏิบัติงานประจำปีให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก

วัลยา เกษมศิริ (2557) ได้ศึกษาแนวโน้มการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแก) สังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนาผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรผู้รับผิดชอบเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์ นำความรู้มาถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน การพัฒนากลุ่มธุรกิจขอต้องประชุมปรึกษาหารือในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา อยู่เสมอ มุ่งเน้นให้มีความสอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา ชุมชนและศักยภาพของสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความชัดเจน สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ ผลประเมินผลและการบริหารจัดการ มีประสิทธิภาพ มีรูปแบบวิธีการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ปฏิบัติการกิจตามแผน ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาผู้บริหารบุคลากรในสถานศึกษาและ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมกันดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน สถานศึกษาต้องควบคุม จำกัด และวิธีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง บุคลากรทุกคนจะต้องตระหนักและรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การพัฒนาบุคลากรทุกคนที่ได้รับมอบหมายและรับผิดชอบจะต้องตรวจสอบ และทบทวนการดำเนินงาน โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบและทบทวน ความปฏิบัติงานของทุกฝ่ายและภาพรวมของสถานศึกษาพร้อมทั้งทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้งานมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การพัฒนาสถานศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์และ แนวปฏิบัติในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบการวัดผลและประเมินผลทางระดับ ชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้วิธีที่หลากหลายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาสถานศึกษาจัดทำมีรายงานคุณภาพประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ว่าบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้รับผิดชอบจะต้องนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพจากการตรวจสอบทบทวนมาเขียนเป็นรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไปและการพัฒนาจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและผู้รับผิดชอบควรมีการศึกษาค้นคว้าเทคนิค วิธีการส่งเสริมสนับสนุนให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะต้องมีการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

Smith (1991, p. 2, 228-A) ได้ศึกษาคูณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยทำการวิจัย ณมลรัฐจอร์เจีย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน คือ โรงเรียนมีการประเมินงานอยู่เสมอ มีระบบการดำเนินงานด้านวิชาการเข้มแข็ง มีบรรยากาศทางวิชาการ มีผู้นำองค์กรที่เข้มแข็ง

Wohlstetter (1995) ได้ศึกษาผลการนำรูปแบบการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based management) ไปปฏิบัติ พบว่า มีหลายแห่งประสบความสำเร็จ แต่มีอีกหลายแห่งที่นำไปใช้ไม่ได้ผล เงื่อนไขสำคัญที่ทำการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐานประสบความสำเร็จ คือ การกระจายอำนาจไปให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการโรงเรียน และอนุกรรมการได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุด และสาเหตุของความล้มเหลวก็คือ ผู้บริหารทำงานโดยใช้แนวคิดของตนเป็นหมา กระบวนการทำงานไม่เปลี่ยนแปลง

Hayward (1999, p. 4019) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำระบบการบริหารองค์กรใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล ประเทศแอฟริกาใต้ พบว่า มีแนวโน้มที่จะมี

การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในแอฟริกาใต้ โดยสถานศึกษาที่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง

Van der Wiele, Brown and Dale (2001, p. 329) บำรุงสุขภาพตามแนวทาง ISO 9000 การปรับปรุงคุณภาพตามแนวทางระบบรางวัลคุณภาพ ปี ค.ศ. 1992 พบว่า ปัจจัยที่มีผลสำคัญต่อการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรมีปัจจัยได้แก่ ด้านคุณภาพทางอารมณ์ของผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ ความผูกพันต่อการจัดการคุณภาพ ความรู้ความเข้าใจและความเชื่อว่าการจัดการคุณภาพเป็นสิ่งที่สำคัญขององค์กร เรื่องจากผู้บริหารระดับสูงสามารถกระตุ้นให้พนักงานและผู้บริหารคือลงมือปรับปรุงคุณภาพได้มาก ด้านความสามารถของผู้บริหารที่ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพ เพราะผู้บริหารต้องเข้าใจหลักการและมีเป้าหมายการปรับปรุงก่อนวางแผนกลยุทธ์ จัดลำดับความสำคัญ กระจายกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติทำการควบคุมและวัดผลได้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของระบบเป็นเรื่องการบูรณาการระบบกิจกรรมการประกันคุณภาพเข้ากับระบบองค์กร เช่น การประเมินผลให้รางวัล การยกย่องเลื่อนตำแหน่ง การวางแผนข้อมูล การกระจายนโยบายขององค์กรที่สามารถบูรณาการกิจกรรมเหล่านี้ได้ จะมีโอกาสพัฒนาการจัดการคุณภาพได้อย่างยั่งยืน และด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพของพนักงาน ความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างพนักงานกับผู้บริหาร โดยเฉพาะการทำงานตามสัญญา ถ้าสามารถปลูกฝังการจัดการคุณภาพในการทำงานจนกลายเป็นปกติแล้ว โอกาสที่จะจัดการคุณภาพจะอยู่รอดจะมีมาก

Steven (2004, p. 2737-A) ได้ศึกษาการรับรู้เกณฑ์ Badring เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาที่มีต่อผู้มีส่วนได้เสียในระดับ โรงเรียนมัธยม และการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับต่าง ๆ วิธีการศึกษาได้ทำการสำรวจผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย 810 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง บุคลากรในโรงเรียนและการบริการ โดยมีเครื่องมือ คือแบบสำรวจเรื่อง การรับรู้เกณฑ์ของ Badring เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนหนึ่งในเขตชานเมือง แบบสำรวจมีคำถาม 74 ข้อ ผลการศึกษา พบว่า การใช้เกณฑ์ของ Badring ความเป็นเลิศทางการศึกษา ที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นต้องการทำงานมากขึ้น และความชัดเจนมากขึ้นในความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากรในโรงเรียนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญได้ระบบความต้องการมากที่สุด คือ การปรับปรุงการใช้ระบบในระดับ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ปกครองและการบริการได้รับการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ในการรับรู้เกี่ยวกับวิธีการรับรู้ตามเกณฑ์ของ Badring เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาส่งผลกระทบต่อ โรงเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองได้ระบุถึง

ความต้องการปรับปรุงหลายด้าน ด้านที่สำคัญที่ได้รับการปรับปรุงจากสถานศึกษาครั้งนี้ มี 4 ด้าน คือ การสื่อสารหลักสูตร การวางแผนปรับปรุงโรงเรียน และการจัดระบบในแต่ละด้านที่สนับสนุนเกณฑ์ของ Badring เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการแสดงให้เห็นบทบาทที่วิกฤตในกระบวนการสร้างปฏิรูปที่ประสบความสำเร็จขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวกับการศึกษาจะต้องตระหนักและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตรา 18 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาและให้ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยใช้กระบวนการที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั้งในและนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเน้นเป็นหลักประกันว่า ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนจะได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพที่ดีที่สุดต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้าง จากผู้บริหาร หน่วยงานศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเครือข่าย โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว นักวิชาการศึกษา เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ครูผู้สอนชั้นปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเครือข่ายระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกจากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 1 คน
2. นักวิชาการ เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จังหวัดชลบุรี ที่รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 1 คน
3. ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1 คน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ที่รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 2 คน

5. ผู้ปกครองเครือข่ายโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ที่รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured interview) ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อคำถามที่ทำการศึกษาในลักษณะกว้าง ๆ ล่วงหน้าก่อนทำการศึกษา เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ผู้วิจัยต้องใช้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการเก็บข้อมูลครอบคลุมเครือข่ายในการทำงานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 8 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา
- 1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการจัดการศึกษา
- 1.5 ด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา
- 1.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายใน
- 1.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี
- 1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2. เครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัล ใช้บันทึกเสียงขณะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์

3. สมุดจดบันทึก ใช้สำหรับจดบันทึกข้อมูลที่จำเป็นนอกเหนือจากการบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6) ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการจัดการศึกษา

การติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปีและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากตำรา และการขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัย อันจะนำไปสู่การศึกษาวิจัยที่ถูกต้องและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาให้มากที่สุด

3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง แนวคำถามในการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาประเด็นคำถามจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 จากนั้นสร้างเป็นคำถามให้มีความครอบคลุมตามขอบเขตของการวิจัย อันเป็นสิ่งที่ต้องการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

4. ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยสร้างประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และความมุ่งหมายของการวิจัย โดยประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลเบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

4.2 ส่วนที่ 2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานประจำปีและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

5. ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและความมุ่งหมายของการวิจัยจำนวน 3 ท่าน คือ

- 5.1 ดร.ชัยพนธ์ รังงาม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.3 นางสุชีพ หอมเจริญ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1
บ้านหนองซากแก้ว

6. หลังจากที่ได้ นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และความมุ่งหมายของ
การวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บ
ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมและเชื่อถือได้
มากที่สุด จึงใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ซึ่งวิธีดังกล่าว มีความสำคัญและจำเป็น
โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตในการทำวิจัย จากภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว
นักวิชาการศึกษา เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ ผู้ปกครองเครือข่าย ของโรงเรียนเทศบาล 1
บ้านหนองซากแก้ว ซึ่งเป็นแหล่งผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
ตนเองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน

3. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนา
การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกัน
คุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการเก็บ
รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำ
การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ
การศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่

5. การสรุปและข้อเสนอแนะ หมายถึง การสรุปสิ่งที่ได้จากที่สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
เทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว นักวิชาการเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัย

และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเครือข่าย ของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว และข้อเสนอแนะ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการวางแผนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว เพื่อการรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสังเคราะห์และสรุปผล ซึ่งผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาตีความ และสรุปหาข้อเท็จจริง ดังนั้นการเขียนรายงานผลการวิจัย จึงเขียนสรุปเป็นภาพรวมทั้ง ผู้บริหาร หน่วยงานนิเทศก์ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเครือข่าย จำนวน 16 คน พร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ตีความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ สร้างข้อสรุป โดยวิธีอุปนัย (Induction) เป็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยจัดเป็นประเภทข้อมูล (Category) การตีความ (Interperation) และการสรุปความ (Summery) ซึ่งครอบคลุมประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสี่ สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอตามประเด็นข้อคำถาม ทั้ง 8 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1. ปัญหาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องปัญหาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้บริหาร นักวิชาการศึกษาศึกษา กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเครือข่าย มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

การจัดระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นระบบ ซึ่งอาจจะมีผลมาจาก ในปี พ.ศ. 2551 สถานศึกษาได้ถ่ายโอนจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มาสังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ การใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ยังไม่นิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น เครื่องมือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย การกำหนดวิสัยทัศน์ยังไม่มี ความชัดเจนสอดคล้องกับชุมชน และการระบุตัวบ่งชี้ที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้น ๆ ยังไม่มีความชัดเจน และเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในการวัดและประเมินผล การขาดการมีส่วนร่วม การจัดทำมาตรฐานการ ศึกษาของสถานศึกษา ระหว่างผู้ปกครอง ผู้เรียน และผู้นำชุมชนหรือผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง การขาดแคลนบุคลากรและการมอบหมายงานบุคลากรยังไม่มี ความเหมาะสมกับ ภาระงานและปริมาณงาน ซึ่งภาระงานของบุคลากรบางคนยังมีความซ้ำซ้อน บางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้งานที่ได้รับมอบหมายไม่บรรลุเป้าหมายตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ รวมทั้งสถานศึกษา ขาดการประชาสัมพันธ์ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ

โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาด้าน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น มาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน การ จัด การศึกษาของสถานศึกษา และการระบุตัวบ่งชี้ที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้น ๆ ยังไม่มี ความชัดเจน และความเข้าใจไม่ตรงกันในการวัดและประเมิน

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางพัฒนาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

การพัฒนากระบวนการจัดการ โครงสร้างระบบบริหารงานในสถานศึกษาให้มีความชัดเจน โดยนำโครงสร้างการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารงานทั่วไป มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและชุมชน มีการระบุตัวบ่งชี้ที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้น ๆ ให้มีความชัดเจน สะดวก สร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการวัดและประเมินผล หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาจัดอบรมครูให้มีความรู้เหมาะสมกับงานในหน้าที่เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทาง การดำเนินงานได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ได้ให้แนวทางการพัฒนาว่า ความร่วมมือของทุกฝ่าย ตั้งแต่หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและท้องถิ่น การบรรลุเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นจะต้องมีการจัดอบรมครูให้มีความรู้เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนชุมชน และท้องถิ่น มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมอบหมายบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณของงานลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน และจะต้องมีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ

โดยผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางการพัฒนาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ และโครงสร้างระบบบริหารงานในสถานศึกษาให้ชัดเจน ยึดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยนำโครงสร้างการบริหารงานทั้ง 4 งานเข้ามาจัดระบบการบริหารงาน ซึ่งได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารงานทั่วไป”

ด้านที่ 2 ด้านการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา

1. ปัญหาด้านการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องปัญหาด้านการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของโรงเรียน ยังขาดความร่วมมือกับผู้ปกครองในบางระดับชั้นหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองบางคนที่ยังไม่เห็นความสำคัญ ทำให้สถานศึกษาไม่ได้

ข้อมูลผู้เรียน ที่จะนำมากำหนดใน โครงการ/ กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม สถานศึกษายังขาดการวิเคราะห์ สภาพภายนอก/ ภายในสถานศึกษา ก่อนกำหนดแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัด โครงการ/ กิจกรรมบางอย่างไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา งบประมาณ และทรัพยากร ไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสถานศึกษายังไม่มีความชัดเจนในการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รูปแบบ วิธีการรักษา การตรวจตรา การควบคุม ดำรงสภาพ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ไม่ชัดเจนของบุคลากร การมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนและสถานศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัด โครงการงาน/ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ไม่มีความชัดเจน และบางครั้งไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

โดยนักวิชาการศึกษา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาด้านการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นคือ สถานศึกษายังไม่เห็นความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะส่งผลให้การปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ไม่ประสบผลสำเร็จ ปัญหาที่เกิดขึ้นบางอย่างไม่ได้รับการแก้ไขยังไม่เต็มที่”

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางการพัฒนา ด้านการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีการสร้างเครือข่าย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมและมีการวิเคราะห์สภาพภายนอก/ ภายในสถานศึกษาร่วมกันในการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการประชุม วางแผน การดำเนินงานให้กับผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูล เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสดงความคิดเห็นในการนำข้อมูลไปกำหนดในการพัฒนาการจัดการศึกษา มีการบริหารจัดการที่ดี การทำงานที่เน้นคุณภาพ เป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นระบบ ครบวงจรคุณภาพ (PDCA) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนของบุคลากร โดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนและสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดทำโครงการ/ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความเหมาะสมกับผู้เรียน ควรลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

นอกจากนี้สถานศึกษาจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ล่วงหน้า และมีการกำชับผู้เรียนในการนำหนังสือแจ้งผู้ปกครอง หรือสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการศึกษาแจกให้กับผู้ปกครอง

โดยครูผู้สอนท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางการพัฒนาด้านการกำหนดแผน การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นคือ หน่วยงานต้นสังกัดเป็นหน่วยงานที่จะต้องให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ การศึกษาคุณานหน่วยงานต่าง ๆ การกำกับ ติดตาม และ นิเทศ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ที่จะให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป”

ด้านที่ 3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

1. ปัญหาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องปัญหาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ ทำให้ระบบสารสนเทศบางอย่างยังไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในบางเรื่อง ได้ทันต่อเหตุการณ์ การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบไม่ทั่วถึงและไม่เป็นระบบ อันเนื่องมาจากบุคลากรไม่ได้รับการพัฒนา ทำให้ครูขาดความรู้ และการสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานระบบสารสนเทศและงานระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสารบางเรื่องของผู้ปกครองและชุมชนไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน และไม่ทราบว่าข้อมูลสารสนเทศมีคุณภาพ ทั้งในด้านความถูกต้อง เชื่อถือได้ มีความเป็นปัจจุบันหรือไม่ ผู้ปกครองและชุมชน มีที่มึความรู้ความสามารถ ไม่มีส่วนร่วมในการงานระบบสารสนเทศ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบยังไม่ทั่วถึง

อีกทั้งผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารบางเรื่องที่เป็นปัจจุบัน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน และไม่ทราบว่าข้อมูลสารสนเทศมีคุณภาพ ทั้งในด้านความถูกต้อง เชื่อถือได้ มีความเป็นปัจจุบันหรือไม่ ซึ่งผู้ปกครองและชุมชน มีที่มึความรู้ความสามารถ ไม่มีส่วนร่วมในการงานระบบสารสนเทศ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบยังไม่ทั่วถึง

โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานั้นคือ การจัดระบบสารสนเทศยังไม่มี การบันทึก การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ สมบูรณ์ ครอบคลุม ตรวจสอบได้ นำเชื่อถือได้ว่ามีความเป็นปัจจุบัน และสามารถตอบสนองผู้ใช้ได้ทันเหตุการณ์”

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางการพัฒนา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน โดยเน้นให้เกิดการบันทึก การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์ ครอบคลุม ตรวจสอบได้ จะต้องมีคุณภาพ ทั้งในด้านความถูกต้อง เชื่อถือได้ จะต้องมีชัดเจน กะทัดรัด ได้ใจความ และมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้สะดวกต่อการนำมาใช้ ได้ทันเหตุการณ์ สามารถตอบสนองและนำมาตัดสินใจเชิงนโยบายได้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานควรได้เข้ารับการฝึกอบรมหรือไปศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำประสบการณ์ไปปฏิบัติงานได้จริง จึงจะทำให้ข้อมูลแสดงถึงคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดจนผลการปฏิบัติของผู้เรียน พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำวารสาร หนังสือหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบบริหารและสารสนเทศให้ผู้ปกครองจะทำให้ได้รับการจัดศึกษา ผลการปฏิบัติของนักเรียน พร้อมทั้งร่วมมือกันในการหาแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

โดยผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางการพัฒนา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานั้นคือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน โดยเน้นให้เกิดการบันทึก การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์ ครอบคลุม ตรวจสอบได้ จะต้องมีคุณภาพ ทั้งในด้านความถูกต้อง เชื่อถือได้ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้สะดวกต่อการนำมาใช้ ได้ทันเหตุการณ์ สามารถตอบสนองและนำมาตัดสินใจเชิงนโยบายได้ ข้อมูลจะแสดงถึงคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดจนผลการปฏิบัติของผู้เรียน พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ”

ด้านที่ 4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

1. ปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างเป็นระบบ แต่เนื่องจากโครงการ/ กิจกรรม บางกิจกรรมไม่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากเป็นโครงการ/ กิจกรรมของหน่วยงาน

นอก ทำให้แผนปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนดไว้ต้องเลื่อนออกไป และความไม่ชัดเจนในเรื่องเวลา บางโครงการ/ กิจกรรม บางครั้งต้องทำอย่างเร่งด่วนหรือกะทันหัน ทำให้งานที่วางไว้ มีการคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามกำหนดหรือบางครั้งก็ต้องยกเลิกไป การนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ยังไม่มีการเปรียบเทียบกับเป้าหมาย อย่างต่อเนื่อง จึงก่อให้เกิดการพัฒนาที่ไม่แท้จริง และการมอบหมายงานยังไม่มี ความเหมาะสม ทำให้การปฏิบัติงาน ไม่มีความพร้อมและไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้านงบประมาณในการจัดทำ โครงการ/ กิจกรรมไม่เพียงพอ หรือไม่มีงบประมาณ เช่น โครงการ/ กิจกรรมของหน่วยงานนอก หรือบางโครงการ/ กิจกรรมจะต้องเดินทางออกนอกสถานศึกษา ทำให้ไม่มีสะดวก รวมทั้งครู มีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป และขาดเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย ทำให้ มีการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และไม่บรรลุมาตรฐาน ตัวชี้วัด

บุคลากรในสถานศึกษาบางคนขาดความตระหนัก และความรับผิดชอบตามบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่แผนกำหนดไว้ล่าช้า และขาด การประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

โดยครูผู้สอนท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นคือ งบประมาณในการจัดทำโครงการ/ กิจกรรมไม่เพียงพอ เพราะ บางโครงการ/ กิจกรรมจะต้องเดินทางไกล ทำให้ไม่สะดวก รวมทั้งบุคลากรบางคนยังขาด ความตระหนัก และความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่เท่าที่ควร ส่งผลให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ แผนกำหนดไว้ล่าช้า”

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางการพัฒนา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไรรัน ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

การดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา จะต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และ แนวทางการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยเน้นการเรียนรู้ ให้ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข การจัดทำโครงการ/ กิจกรรม จะต้องให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการ การทำงานที่เน้นคุณภาพ เป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นระบบวงจรคุณภาพ (PDCA) บุคลากรจะต้องมีการปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมที่กำหนด ไว้ ตามที่ได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบตามภาระหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก และคอยเหลือ แนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานประสบ ผลสำเร็จ รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

เปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาข้อบกพร่องนำไปหาแนวทางพัฒนาได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมอบหมายงานที่เหมาะสมให้กับผู้รับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ การลดจำนวนภาระงานของครู และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ทั้งของตนเองและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะส่งผลให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่แผนกำหนดไว้

การจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี สถานศึกษาควรประสานงานกับหน่วยงาน/ กองต่าง ๆ ของเทศบาล ว่ามีการจัดกิจกรรมในช่วงใด เพื่อสถานศึกษาจะได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีและปฏิทินประจำปีที่ชัดเจน หรือการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานแบบกว้าง ๆ เพื่อการสอดแทรกกิจกรรมเร่งด่วน พร้อมทั้งจัดหางบประมาณในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณประจำปี

โดยผู้ปกครองเครือข่ายท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นคือ การลดภาระงานนอกเหนือจากการสอนของครู เพื่อให้ครูได้มีเวลาศึกษาค้นคว้า พัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ กับนักเรียนเรียน และครูจะได้มีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่”

ด้านที่ 5 ปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. ปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาไม่มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน หรือผู้มีหน้าที่ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในบางครั้งไม่ปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนดไว้ จึงทำให้การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง บางครั้งขาดการวางแผนตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา ทำให้การติดตามผลบาง โครงการ/ กิจกรรม เกิดความไม่ชัดเจน และไม่ได้นำปัญหาการศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อที่จะหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้บุคลากรขาดความรับผิดชอบและงานไม่มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมน้อยในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หรือยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการตรวจสอบ รวมทั้งการหาแนวทางแก้ไขปัญหา จึงทำให้สถานศึกษาไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงในบางเรื่อง และส่งผลให้การแก้ไขไม่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งเมื่อสิ้นสุด

การดำเนินงาน สถานศึกษาไม่มีการประชาสัมพันธ์การสรุปผลและรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบระยะ ๆ

โดยผู้ปกครองเครือข่ายท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบ การจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นคือ ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และหาแนวทางแก้ไขปัญหา จึงทำให้สถานศึกษาไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงในบางเรื่อง และส่งผลให้ การแก้ไขปัญหามีไม่ประสบผลสำเร็จ”

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการติดตาม ตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามแนวทางการพัฒนา ด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา อย่างไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ผู้บริหารควรนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารงานในการการติดตาม ตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาและผู้มีส่วนที่ เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันประชุม วางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนด วัตถุประสงค์ของการประเมิน มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา ครอบคลุม ตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน มีกำหนดกรอบ วิธีการประเมิน และสรุปผล ซึ่งการติดตามตรวจสอบ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องจัดทำทุกปี และหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องปฏิบัติตามปฏิทิน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพราะจะช่วยให้สถานศึกษาติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดทำรายงาน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้ม การปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือต้องพัฒนาอะไรบ้าง และนำผลแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องของการดำเนินงานต่อไป พร้อมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษาควรมีมาตรการลงโทษกับบุคลากรที่ไม่มีการปรับปรุงหรือพัฒนาตนเอง หลังจาก การประเมินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

โดยผู้บริหารได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางพัฒนาด้านการติดตามตรวจสอบการจั ดการศึกษาของสถานศึกษานั้นคือ สถานศึกษาจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งพัฒนา ในเรื่องใดบ้างจะต้องมีการวางแผนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ของ การประเมิน มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และครอบคลุมตัวบ่งชี้ที่ ต้องการประเมิน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่จะประเมินในช่วงเริ่มต้นของ

การประเมิน กำหนดกรอบ วิธีการประเมิน และสรุปผล ซึ่งการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องจัดทำทุกปี”

ด้านที่ 6 ปัญหาด้านการประเมินคุณภาพภายใน

1. ปัญหาด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางการพัฒนา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไรรัน ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายใน เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนชุมชน และผู้ปกครอง โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการประเมิน และการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและการประเมินผล การประเมินคุณภาพของสถานศึกษายังไม่เป็นระบบ บางมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ไม่มีการประเมินตามสภาพจริง ไม่ใช้วิธีที่หลากหลาย ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ จึงทำให้ไม่ทราบปัญหาที่แท้จริง และเครื่องมือการประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัยยังไม่มีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับระบบ โปรแกรมการกรอกข้อมูลของกรมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทำให้บุคลากรบางท่านไม่มีความรู้ หรือขาดเทคนิคใหม่ ๆ ในการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ที่จะต้องมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ไม่เห็นถึงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาไม่ชี้แจงความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบางท่านและผู้ปกครองทราบหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและการประเมินผล การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาเบื้องต้นบางอย่าง เพื่อที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษายังไม่มีการประเมินผลที่มีความสอดคล้องกัน ทั้งด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ซึ่งด้านปัจจัยและกระบวนการผลการประเมินสูง แต่ด้านผลผลิตต่ำ และขาดการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบ 3 มาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบ 4

โดยผู้ปกครองเครือข่ายท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา นั้นคือ สถานศึกษาไม่ชี้แจงความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้ปกครองควรทราบหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและการประเมินผล การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาเบื้องต้นบางอย่าง เพื่อที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป”

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางการพัฒนา ด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างไรมัน ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ผู้บริหารควรรนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายใน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและการประเมินผล การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดอ่อนของสถานศึกษา รวบรวมผลการดำเนินการประกันคุณภาพได้อย่างเหมาะสม จัดอบรมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้รับทราบเกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การเก็บและการแปรผลข้อมูล เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ และพัฒนาเทคนิค วิธีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีการวัดผล ประเมินผลระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้วิธีที่หลากหลาย ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ ส่งผลให้ทราบปัญหาที่แท้จริง

สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผลการประเมินภายในทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตให้มีความสัมพันธ์กัน จัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และร่วมกันนำผลการประเมินคุณภาพภายในรอบ 3 ที่คณะกรรมการประเมินผลมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในรอบ 4 ต่อไป พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าของการประเมินตนเองให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ นำเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับสูงขึ้นไป

โดยผู้ปกครองเครือข่ายท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางการพัฒนาด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา นั่นคือ สถานศึกษาควรชี้แจงความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ทราบในวันปฐมนิเทศ หรือทราบเป็นระยะ ๆ ผ่านผู้เรียน ซึ่งผู้ปกครองจะต้องทราบหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและการประเมินผลการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาเบื้องต้นบางอย่าง เพื่อที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป”

ด้านที่ 7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปี

1. ปัญหาด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องท่านคิดว่า ปัญหาด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี โดยมีการนำข้อมูลจากการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษามาดำเนินการ ซึ่งข้อมูลในบางมาตรฐานยังไม่มีผลสอดคล้องกัน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปี แนวคิด วิธีการนำผลการประเมิน มาวิเคราะห์จุดเด่น จุดอ่อน จุดควรพัฒนา ข้อเสนอแนะ รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัด การจัดทำเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานประจำปีให้ครอบคลุมมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ความละเอียดและมีความซับซ้อนมากจนเกินไป ของการจัดทำรายงานประจำปี ซึ่งบางเรื่องเป็นเรื่องเดียวกัน การรายงานผลการสอบสมรรถนะ ประกาศล่าช้า ส่งผลให้การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อส่งหน่วยงานต้นสังกัดล่าช้าตามไปด้วย และสถานศึกษาไม่มีการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบว่ามีผลบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่

นอกจากนั้น สถานศึกษาไม่ชี้แจงความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปีว่ามีความสอดคล้องอย่างไรกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้ปกครองควรทราบว่าการจัดทำรายงานประจำปีมีความสำคัญอย่างไร และไม่ได้แต่งตั้งให้ผู้ปกครองหรือตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาเป็นภาระงานที่เพิ่มให้กับครู ซึ่งครูควรทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถอยู่ในสังคมได้

โดยผู้ปกครองเครือข่ายท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา นั่นคือ สถานศึกษาจะต้องมีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาที่เป็นระบบและตามสภาพจริงเพื่อเป็นการวัดผล การประเมินผลระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้วิธีที่หลากหลาย ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ และทำให้ทราบปัญหาที่แท้จริง”

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอย่างไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สถานศึกษาจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำรายงานประจำปี หรือมีการอบรมขยายผลจากครูที่ได้เข้าร่วมการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้มีความรู้และร่วมกันศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการนำผลการประเมิน มาวิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา จัดทำเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานประจำปีให้ครอบคลุมมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต้นสังกัด และ

สอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยการจัดทำรายงานประจำปีต้องให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีทุกคนได้มาประชุม สรุปผลการดำเนินงาน ให้มีความชัดเจนทั้ง 4 งาน เพื่อการนำข้อมูลไปจัดทำรายงานประจำปีจะได้ มีความสอดคล้องกัน และรูปเล่มการจัดทำรายงานประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดควรออกแบบให้ ครอบคลุม ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา เพื่อเป็นการลดภาระงานของครูผู้ที่ได้รับมอบหมายและผู้ที่ เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

อีกทั้งสถานศึกษาจะต้องประชุมชี้แจงให้กับผู้ปกครองได้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน ประจำปีของสถานศึกษา มีความสอดคล้องอย่างไรกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้ปกครองควรทราบว่าจัดทำรายงานประจำปีเป็นการสรุปการประเมิน ตรวจสอบ และ แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

โดยนักวิชาการศึกษาได้ให้สัมภาษณ์ว่า “แนวทางพัฒนาด้านการจัดทำรายงานประจำปี ของสถานศึกษา นั้นคือ สถานศึกษาจะต้องมีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาที่เป็นระบบและ ตามสภาพจริง เพื่อเป็นการวัดผล การประเมินผลระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาอย่าง สม่าเสมอ โดยใช้วิธีที่หลากหลาย ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ และทำให้ ทราบปัญหาที่แท้จริง”

ด้านที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

1. ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องท่านคิดว่า ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา คืออะไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของโรงเรียน ยังขาดความร่วมมือกันระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน ที่จะให้ข้อมูล นักเรียนมากำหนดใน โครงการ/ กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ เหมาะสม ไม่มีการนำผลการประเมินมาร่วมกันวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดอ่อนของสถานศึกษา การวางแผนในการปรับปรุงพัฒนา และขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผน ปรับปรุงแก้ไข ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน สถานศึกษาการขาดแคลนครูบางสาขา ทำให้ครูสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงตามสาขาวิชา ซึ่งมีผลต่อ การจัดการกระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และขาดการเผยแพร่ผลการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ การดำเนินการพัฒนาที่ยัง ไม่ตรงตามสภาพปัญหา ซึ่งอาจจะมีผลมาจากการขาดปัจจัยหลาย ๆ ด้าน เช่น งบประมาณ

หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานนอก นอกจากนั้นสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มากจนเกินไป ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และบุคลากรขาดเทคนิคการจัดการศึกษาที่หลากหลาย และไม่นำเทคนิค วิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

โดยครูผู้สอนท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นั้นคือ การขาดแคลนครูบางสาขา ทำให้ครูจะต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงตามสาขาวิชา ซึ่งมีผลต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

2. แนวทางการพัฒนา ด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่องแนวทางการพัฒนา ด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไรนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สถานศึกษาจะต้องจัดอบรมบุคลากรบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้รับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการประชุมทบทวนผลการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้ มีการตรวจสอบ ทบทวน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น และจุดอ่อนของสถานศึกษาร่วมกัน ว่าสิ่งใดที่จะต้องปรับปรุงพัฒนา การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาจัดหาครูที่สถานศึกษาต้องการ เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ตรงสาขาวิชา จึงจะส่งผลดีต่อนักเรียน และสถานศึกษาไม่ควรจัดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากเกินไป จึงจะทำให้ครูมีเวลาศึกษา ค้นคว้า หาเทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และทำให้ครูและนักเรียนไม่เสียเวลา นอกจากนั้นสถานศึกษาจะต้องมีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่นทราบเป็นระยะ

โดยผู้ปกครองเครือข่ายท่านหนึ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นั้นคือ สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา เพื่อจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมความคิด หาแนวทางพัฒนาร่วมกับสถานศึกษา ส่งเสริมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ โดยใช้กรอบแนวคิดตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนัก ทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6) ซึ่งประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ด้านการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบการจัด การศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีและด้านการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจาก การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน เทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ โดยผู้ให้ข้อมูลใน การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์คัดเลือก โดยเป็นผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว จำนวน 16 คน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว จำนวน 1 คน
2. นักวิชาการศึกษา กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน
3. ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

4. คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน
5. ผู้ปกครองเครือข่าย จำนวน 6 คน

โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้ คำถามในการสัมภาษณ์

สรุปผล

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 ปัญหาการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากสถานศึกษาจะต้องใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงส่งผลให้บางอย่างไม่สอดคล้องกับชุมชน การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษายังไม่มีความชัดเจนสอดคล้องกับชุมชนและภาระงาน ปริมาณงานไม่มีความเหมาะสมกับบุคลากร การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ

1.2 แนวทางกาพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการจัดโครงสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษาให้มีความชัดเจน โดยนำโครงสร้างการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารงานทั่วไป และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษา มีการประชุมชี้แจง จัดอบรมพัฒนาครูหรือส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามสายงานที่ได้รับมอบหมาย ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน และมีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ

2. ด้านการกำหนดแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

2.1 ปัญหาการกำหนดแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษายังขาดความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ขาดการวิเคราะห์สภาพภายนอกภายในสถานศึกษา การจัดทำโครงการ/ กิจกรรมบางอย่างไม่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษายังไม่มีความชัดเจนในการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รูปแบบ วิธีการรักษา การตรวจตรา การควบคุม ดำรงสภาพ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ไม่ชัดเจนของบุคลากร การมุ่งเน้นประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและสถานศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ไม่มีความชัดเจน และบางครั้งไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

2.2 แนวทางการพัฒนาการกำหนดแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

สถานศึกษาเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมประชุมวางแผน การดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น ร่วมกันวิเคราะห์สภาพ

ภายนอก/ ภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการดำเนินงาน มีการบริหารจัดการที่ดี การทำงานที่มีคุณภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ การศึกษาดูงานหน่วยงานต่าง ๆ การกำกับ ติดตาม และนิเทศ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ที่จะให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3.1 ปัญหาการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ระบบบริหารและสารสนเทศยังขาดความชัดเจน การกำหนดวิธีการจัดเก็บ การสร้างเครื่องมือที่สอดคล้องกับสภาพข้อมูลและแหล่งข้อมูล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมน้อยหรือการให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ ส่งผลให้การประมวลผลไม่ตรงความเป็นจริง บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานนอกหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบไม่ทั่วถึงและไม่เป็นระบบ

3.2 แนวทางการพัฒนาการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน โดยมีการจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารและสารสนเทศ มีการบันทึก การเก็บ และการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุม ตรวจสอบได้และ เชื่อถือได้ การจัดเก็บข้อมูลจะต้องนำมาใช้ได้อย่างสะดวก ทันต่อเหตุการณ์ และมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ โดยสถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำวารสาร หนังสือหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้รับทราบการจัดศึกษา ผลการปฏิบัติของนักเรียน พร้อมทั้งร่วมมือกันในการหาแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

4. ปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4.1 ปัญหาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปีที่สถานศึกษากำหนดไว้ เนื่องจากโครงการ/ กิจกรรมของหน่วยงานนอกไม่ได้กำหนดไว้ ทำให้แผนปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนดไว้ต้องเลื่อนออกไป งบประมาณการจัดทำโครงการไม่เพียงพอหรือไม่มีงบประมาณ เช่น โครงการ/ กิจกรรมของหน่วยงานนอก หรือบางโครงการ/ กิจกรรมจะต้องเดินทางออกนอกสถานศึกษา ทำให้ไม่มีความสะดวก หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จึงทำให้ยังไม่มีเปรียบเทียบเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง จึงก่อให้เกิดการพัฒนาที่ไม่

แท้จริง รวมทั้งครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ทำให้มีการจัดการเรียนการสอนไม่
เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

4.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีที่สถานศึกษากำหนดไว้
ตั้งนั้นก่อนการจัดทำแผนการจัดการศึกษา ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม สรรหา
งบประมาณในการจัดทำโครงการให้เพียงพอ หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษามีการนิเทศ
ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ร่วมกัน
วางแผนพัฒนาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการจะต้องมีการทำงานที่เน้น
คุณภาพ เป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นระบบวงจรคุณภาพ (PDCA) รวมทั้งลด
ภาระงานของครู และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ทั้งของตนเองและ
เพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะส่งผลให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่แผนกำหนดไว้

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 ปัญหาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาไม่มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการติดตาม
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน บุคลากรขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ขาดการวางแผนตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา การดำเนินการที่ไม่เป็นระบบและ
ต่อเนื่อง ทำให้การติดตามผลบางโครงการ/ กิจกรรม เกิดความไม่ชัดเจน และไม่ได้นำปัญหา
มาศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อที่จะหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หรือยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจใน
การดำเนินการตรวจสอบ ไม่มีการนำผลบางออกไปหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการขาด
การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ

5.2 แนวทางการพัฒนาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันประชุม
วางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาใช้
ในการบริหาร จะทำให้เห็นการปฏิบัติงานในแต่ละฝ่ายเป็นอย่างไร มีแนวทางแก้ไขและพัฒนา
อย่างไร จะต้องมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง จะทำให้เห็นว่าการปฏิบัติงานในแต่ละฝ่าย
เป็นอย่างไร มีแนวทางแก้ไขและเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้าง โดยการประชุมระหว่างสถานศึกษา
หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

6. การประเมินคุณภาพภายใน

6.1 ปัญหาการประเมินคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพของสถานศึกษายังไม่เป็นระบบ เครื่องมือการประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัยยังไม่นิ่ง มีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับระบบโปรแกรมการกรอกข้อมูลของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น และบางมาตรฐานไม่มีการประเมินตามสภาพจริง เนื่องจากผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ขาดความเข้าใจในหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติและเทคนิคในการวัด วิธีการประเมิน ผู้ให้ข้อมูลไม่เข้าใจและเห็นความสำคัญของการประเมิน เนื่องจากสถานศึกษาไม่ได้ชี้แจงรายละเอียดและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาบางคนยังขาดความแม่นยำในการประเมิน ทำให้ผลออกมาไม่เป็นไปตามสภาพจริง และผลการประเมินคุณภาพภายในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตไม่สอดคล้องกัน รวมทั้งขาดการนำผลการประเมินคุณภาพภายในกรอบ 3 มาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในกรอบสี่

6.2 แนวทางการพัฒนาการประเมินคุณภาพภายใน

สถานศึกษาจัดอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิค วิธีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน จะทำให้มีการประเมินตามสภาพจริงให้ได้มาซึ่งปัญหาที่แท้จริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการร่วมประเมินและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดเด่นของสถานศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาจะต้องมีการประชุมชี้แจงความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนร่วมในการประเมินทุกครั้ง เพื่อจะได้ทราบปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข จะต้องมีการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตให้มีความสอดคล้องกัน รวมทั้งนำผลการประเมินคุณภาพภายในกรอบ 3 มาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในกรอบสี่

7. การจัดทำรายงานประจำปี

7.1 ปัญหาการจัดทำรายงานประจำปี

บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจถึงการจัดทำรายงานประจำปี การนำแนวคิด รูปแบบ วิธีการและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดอ่อน จุดเด่น เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนา ซึ่งข้อมูลในบางมาตรฐานยังไม่มีความสอดคล้องกัน รูปแบบการทำรายงานประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดมีความซับซ้อนมากเกินไป การรายงานผลการสอบสวนสมรรถนะประกาศล่าช้า ส่งผลให้การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อส่งหน่วยงานต้นสังกัดล่าช้า และการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาเป็นภาระงานที่เพิ่มให้กับครู ซึ่งครูควรทำหน้าที่ใน

การจัดการเรียนการสอนเท่านั้น รวมทั้งสถานศึกษาไม่มีการรายงานผลรายงานประจำปีให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

7.2 แนวทางการพัฒนาการจัดทำรายงานประจำปี

สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจ การจัดทำรายงานประจำปีให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบถึงความสำคัญของรายงานประจำปี วิธีการรวบรวมข้อมูลและการแปลผลข้อมูล และสถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งตัวแทนของแต่ละฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน วิเคราะห์ จุดอ่อนจุดเด่น หาแนวทางแก้ไขพัฒนา รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัด ควรออกแบบให้ครอบคลุม ครอบคลุมความซับซ้อนของเนื้อหา เพื่อเป็นการลดภาระงานของครูผู้ที่ได้รับมอบหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการรายงานผลรายงานประจำปีให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

8. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

8.1 ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษายังขาดความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานไม่ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน บุคลากรไม่เพียงพอ มีการนำเทคนิค วิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา โครงการไม่มีความหลากหลาย ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป สถานศึกษาไม่มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา

8.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

สถานศึกษาควรมีการวางแผน กำหนดทิศทางไว้อย่างเป็นระบบ สรรหาครูและบุคลากรที่ขาดแคลน จัดอบรมพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อระดมความคิดเห็นแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมพัฒนาจุดเด่นให้ดียิ่งขึ้น และมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ

อภิปรายผล

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากสถานศึกษาจะต้องใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงส่งผลให้บางอย่างไม่สอดคล้องกับชุมชน การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ยังไม่มีความชัดเจนที่สอดคล้องกับชุมชน และภาระงาน ปริมาณงาน ไม่มี

ความเหมาะสมกับบุคลากร การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นทุกสถานศึกษา จะต้องใช้เครื่องมือที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดไว้ เพื่อให้เป็นแบบอย่างการปฏิบัติที่เหมือนกัน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีภาระงานมากจนเกินไป จึงทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า สถานศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาไม่สอดคล้องกับขนาดของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุขนุช ทะนันไชสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การกำหนดค่ามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ไม่ครอบคลุม เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษาท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างมาตรฐาน และการกำหนดทิศทางในอนาคตสอดคล้องกับการวิเคราะห์สภาพภายนอก/ ภายในของสถานศึกษา

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นจะต้องให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม และครูจะต้องมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย จึงจะส่งผลให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลยา เกษมศิริ (2557) ทำวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มผู้รับผิดชอบจัดการประชุมปรึกษาหารือในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาอยู่เสมอ โดยตั้งอยู่บนรูปแบบ 8 ประการ คือนั้นเป้าหมาย เน้นปัจจัย เน้นกระบวนการ เน้นความพึงพอใจ เน้นชุมชน เน้นสิ่งที่สนใจ เน้นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เน้นบริหารคุณภาพแบบองค์รวม โดยมุ่งเน้นให้มีความสอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา ชุมชน และศักยภาพของสถานศึกษา

2. การกำหนดแผนการพัฒนากิจการการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา ยังขาดความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ขาดการวิเคราะห์สภาพภายนอกภายในสถานศึกษา การจัดทำโครงการ/ กิจกรรมบางอย่างไม่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่

ที่ไม่ชัดเจนของบุคลากร การมุ่งเน้นประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและสถานศึกษา รวมถึง การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ โครงการงาน/ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ไม่มีความชัดเจน และ บางครั้งไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สาเหตุที่ผู้ปกครอง บางคน ไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากติดภาระงานของตนเองและการจัดกิจกรรมบางอย่างเร่งด่วน จึงทำให้สถานศึกษาไม่ได้แจ้งให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทงงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า การจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และยังขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุขนุช ทะนัน ไชยสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรีเขต 1 พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดการประเมินความต้องการและความจำเป็นของ สถานศึกษาก่อนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดทิศทางในอนาคตสอดคล้องกับ การวิเคราะห์สภาพภายนอก/ ภายในของสถานศึกษา และการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวบ่งชี้ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจน สังกัดได้และวัดได้ ในเชิงปริมาณ ยุทธศาสตร์และกลวิธีที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลและ การบริหารจัดการ จะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผล ให้การปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 2) กล่าวถึง ลักษณะ สำคัญของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบต่าง ๆ จะต้องมีความชัดเจน และเป็นระบบ มีการจัดระบบการสนับสนุนภายใน ร่วมมือกันอย่างจริงจัง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวบ่งชี้ สังกัดและวัดได้ มียุทธศาสตร์ที่ดี ถูกต้องตามหลักการ มีผลสนับสนุน อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการพัฒนาบุคลากรที่ดีมีคุณภาพ ผู้ปกครอง ชุมชน มีโอกาสเข้ามามีส่วน ร่วมในกิจกรรมสำคัญ ๆ ของสถานศึกษา มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดี ตลอดจนมี เครื่องมือและระบบวัดผลประเมินผลที่ดีมีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลยา เกษมศิริ (2557) ทำวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียน เมืองพัทฯ 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทฯ จังหวัดชลบุรี พบว่า สถานศึกษา ต้องกำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ใน

การดำเนินงาน มีการบริหารจัดการที่ดี การทำงานที่มีคุณภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องเข้าใจบริบทและความต้องการของสถานศึกษาเอง บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีจิตสำนึกร่วมในการจัดการศึกษาให้ถึงเป้าหมายที่หวังไว้ร่วมกันมีการจัดประชุมชี้แจงบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ นำผลการประชุมพัฒนามาปรับปรุง จัดทำแผนปฏิบัติการ ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการตามแผน

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ระบบบริหารและสารสนเทศ ยังขาดความชัดเจน การกำหนดวิธีการจัดเก็บ การสร้างเครื่องมือที่สอดคล้องกับสภาพข้อมูลและแหล่งข้อมูล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมน้อยหรือการให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ ส่งผลให้การประมวลผลไม่ตรงความเป็นจริง บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ รวมทั้ง การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานนอกหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบไม่ทั่วถึงและไม่เป็นระบบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ไม่ได้ให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ในระบบสารสนเทศ ส่งผลให้การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศไม่สะดวกต่อการนำมาใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและข้อมูลพื้นฐานไม่เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับการวิจัยของ เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (2555) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นระบบ จะทำให้สะดวกต่อการนำมาใช้ ได้ทันเหตุการณ์ สามารถตอบสนองและนำมาตัดสินใจเชิงนโยบายได้ ข้อมูลจะแสดงถึงคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดจนผลการปฏิบัติของผู้เรียน ดังนั้นการจัดระบบบริหารและสารสนเทศจะต้อง มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นระบบ ทำให้สะดวกต่อการนำมาใช้ ได้ทันเหตุการณ์ สามารถตอบสนองและนำมาตัดสินใจเชิงนโยบายได้ ข้อมูลจะแสดงถึงคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดจนผลการปฏิบัติของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลยา เกษมศิริ (2557) ทำวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ข้อมูลสารสนเทศจะต้องมีคุณภาพ ทั้งในด้านความถูกต้อง มีความเชื่อถือได้มีความเป็นปัจจุบัน สามารถตอบสนองผู้ใช้ได้ทันเหตุการณ์

ดังนั้น การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นระบบ จะทำให้สะดวกต่อการนำมาใช้ ได้ทันเหตุการณ์ สามารถตอบสนองและนำมาตัดสินใจเชิงนโยบายได้ ข้อมูลจะแสดงถึงคุณภาพ การปฏิบัติงานของครูผู้สอน และบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดจนผลการปฏิบัติของผู้เรียน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (2555) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การจัดทำระบบ สารสนเทศต้องจัดทำเป็นระบบ ทันต่อเหตุการณ์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชุภนุช ทะนันไชสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอ แก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า ด้านการจัดระบบ บริหารและสารสนเทศจะต้องทำให้เป็นปัจจุบัน ข้อมูลและสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นเครื่อง ชี้นำในการบริหารการดำเนินการทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้ ข้อมูล สารสนเทศเหล่านั้นจะต้องมีคุณภาพทั้งในด้านความถูกต้องเชื่อถือได้ ความเป็นปัจจุบัน สามารถ นำมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์สถานศึกษา

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงาน ไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปีที่สถานศึกษากำหนดไว้ เนื่องจาก โครงการ/ กิจกรรมของ หน่วยงานนอกไม่ได้กำหนดไว้ ทำให้แผนปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนดไว้ต้องเลื่อนออกไป งบประมาณการจัดทำโครงการไม่เพียงพอหรือไม่มีงบประมาณ เช่น โครงการ/ กิจกรรมของ หน่วยงานนอก หรือบางโครงการ/ กิจกรรมจะต้องเดินทางออกนอกสถานศึกษา ทำให้ไม่มีความสะดวก หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จึงทำให้ยัง ไม่มีการเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง จึงก่อให้เกิดการพัฒนาที่ไม่แท้จริง รวมทั้งครุมีภาระ งานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ทำให้มีการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่ กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดทำโครงการ/ กิจกรรมจะใช้ประชากรในจำนวนมาก ดังนั้นจึงให้นักเรียนเข้าร่วม แต่ โครงการ/ กิจกรรมไม่ได้กำหนดไว้ในแผน จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา การวางแผนกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติไม่ชัดเจน พร้อมทั้งขาดการนิเทศ ติดตามจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุภนุช ทะนันไชสง

(2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การนิเทศติดตาม และประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายอยากต่อเนื่อง การแบ่งงานและมอบหมายงานให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแผนที่จะทราบอย่างต่อเนื่องตามเวลาที่กำหนด (3-5 ปี)

ดังนั้น การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา จะต้องมีการปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยบุคลากรในสถานศึกษาจะรับมอบหมายให้รับผิดชอบตามภาระหน้าที่ในแต่ละโครงการที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศรี โป่งรักษ์ (2558) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์ จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพศึกษาคควรมีการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ ละเอียดถี่ถ้วน และนำผลการประเมินมาปรับใช้เพื่อพัฒนา ด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุขนุช ทะนัน ไชสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า สถานศึกษาคควรมีแผนพัฒนาการศึกษาที่ถูกต้องและชัดเจน เนื่องจากการมีแผนพัฒนาที่ดีและชัดเจนจะเป็นสิ่งยืนยันความมั่นใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานว่าได้ดำเนินงานนั้นถูกต้อง ถูกทาง และถูกวิธีตามที่กำหนดไว้ เพื่อก้าวสู่เป้าหมายอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลต่อการติดตามผลโครงการ/ กิจกรรม ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หรือยังขาดความรู้ และการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษายังขาดแนวปฏิบัติในการตรวจสอบ ทบทวนการดำเนินงานของทุกฝ่าย และการนำปัญหาการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาแนวทางแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า ขาดการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกชั้นตอนอย่างต่อเนื่องและ

เครื่องมือตรวจสอบและทบทวนไม่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (2555) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า ขาดประเมิณการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและไม่เป็นระบบ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุขนุช ทะนัน ไชสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า สถานศึกษาขาดการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพต่อผู้ปฏิบัติ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบ การประชุมครูบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การวางแผนร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดยังไม่ชัดเจนและไม่เป็นระบบ ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไข หรือเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้าง จะต้องมีการวางแผนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และครอบคลุมตัวบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน ซึ่งการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องจัดทำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (2555) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินและดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งจัดให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 11-12) ว่าการตรวจสอบและการประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญคือ ต้องรู้ว่า จะตรวจสอบอะไรและบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนและการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลยา เกษมศิริ (2557) ทำวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องรู้บทบาทของตนเองว่าได้รับมอบหมายให้ทำอะไร มีการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย มีการปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และสอดคล้องกับ Smith (1991, p. 2228-A) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดย

ทำการวิจัยมัลรัฐจอร์เจีย ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน คือ โรงเรียนมีการประเมินงานอยู่เสมอ มีระบบการดำเนินงานด้านวิชาการเข้มแข็ง มีบรรยากาศทางวิชาการ มีผู้นำองค์กรที่เข้มแข็ง

6. การประเมินคุณภาพภายใน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เป็นระบบ ขาดการประเมินตามสภาพจริง เนื่องจากผู้เก็บรวบรวมข้อมูลขาดความเข้าใจในหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติและเทคนิคในการวัด วิธีการประเมิน ผู้ให้ข้อมูลไม่เข้าใจ และเห็นความสำคัญของการประเมิน และคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาบางคนยังขาดความแม่นยำในการประเมินทำให้ผลออกมาไม่เป็นไปตามสภาพจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาไม่ได้ชี้แจงรายละเอียด เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน เช่น วางแผนปฏิบัติงาน การกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า การประเมินคุณภาพการศึกษาให้ความสำคัญกับหลักฐานมากกว่าสภาพจริง และผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้และทักษะในการประเมินคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภนุช ทะนันไธสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า สถานศึกษาขาดการสร้างควมตระหนัก ให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการประเมินคุณภาพการศึกษา จึงส่งผลให้การดำเนินการประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และการกำหนดกรอบแนวทางและเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษายังไม่ชัดเจนและไม่ได้มาตรฐาน

ดังนั้น การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะต้องมีการอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี มีวิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับกระบวนการเรียน นำข้อมูลจากการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเตรียมรับการประเมินทั้งภายในและภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวว่า ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษา และเป็นสิ่งยืนยันว่าสถาบันจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาผลผลิตที่ยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญคือป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ บริการที่มีคุณภาพมาตรฐานและทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติธร ผสมทรัพย์ (2557) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยองเขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
และเห็นว่าสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยโรงเรียนจะต้องดำเนิน
การประกันคุณภาพภายในเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งด้วยเครื่องมือ และวิธีที่หลากหลายและ
เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุขนุช ทะนันไธสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและ
แนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 1 พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะเกี่ยวกับ
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มีการนำเทคนิค วิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนา
โครงการกิจกรรมต่าง ๆ บุคลากรเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการประเมินคุณภาพการศึกษา
บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และการกำหนดกรอบแนวทางและเกณฑ์ใน
การประเมินคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและได้มาตรฐานต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
วัลยา เกษมศิริ (2557) ทำวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ
ปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัด
ชลบุรี พบว่า สถานศึกษาควรมีการประเมินภายในอย่างสม่ำเสมอ มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย
และสอดคล้องกับกระบวนการเรียน นำข้อมูลจากการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและ
พัฒนาสถานศึกษาและเตรียมรับการประเมินทั้งภายในและภายนอก

7. การจัดทำรายงานประจำปี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้
ความเข้าใจในการจัดทำรายงานประจำปี การนำแนวคิด รูปแบบ วิธีการและนำผลการประเมินมา
วิเคราะห์จุดอ่อน จุดเด่น เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนา ซึ่งข้อมูลในบางมาตรฐานยังไม่มี
ความสอดคล้องกัน รูปแบบการทำรายงานประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดมีความซับซ้อนมาก
เกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความเข้าใจถึงการจัดทำรายงานประจำปี แนวคิด รูปแบบ วิธีการนำผล
การประเมิน คุณภาพภายใน มารวบรวมและแปรผล จัดทำการจัดทำรายงานประจำปีตามรูปแบบ
ของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานประจำปีให้
ครอบคลุมมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย
(2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ข้อมูลรายงาน
การศึกษาประจำปีมีมากเกินไปและบุคลากรขาดความรู้ในการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา และ
สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุขนุช ทะนันไธสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางใน

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่าสถานศึกษามีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับรายงาน ประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานยังไม่ชัดเจน การเขียนรายงานและจัดทำเอกสารรายงานไม่ทันตามกำหนด ทั้งนี้เพราะการจัดระบบสารสนเทศอย่างไม่เป็นปัจจุบัน

ดังนั้น สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจ การจัดทำรายงานประจำปีให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบถึงความสำคัญของรายงานประจำปี วิธีการรวบรวมข้อมูลและการแปลผลข้อมูล และสถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งตัวแทนของแต่ละฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน วิเคราะห์ จุดอ่อนจุดเด่น หาแนวทางแก้ไขพัฒนา รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัด ควรออกแบบให้ครอบคลุม ลดความซับซ้อนของเนื้อหา เพื่อเป็นการลดภาระงานของครูผู้ที่ได้รับมอบหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการรายงานผลรายงานประจำปีให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลยา เกษมศิริ (2557) ทำวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา จะต้องเน้นให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นและช่วยกันคิดแนวทางการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดนำผลที่ได้มาวางแผนและพัฒนาการศึกษาและจัดให้มีการจัดทำรายงานประจำปีนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุภนุช ทะนันไธสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้รับผิดชอบรายงานอย่างชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเขียนรายงานและการจัดทำเอกสารรายงานทันตามกำหนด

8. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษายังขาดความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานไม่ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน บุคลากรไม่เพียงพอ มีการนำเทคนิควิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาโครงการไม่มีความหลากหลายและมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป สถานศึกษาไม่มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษายังขาดความร่วมมือระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน ที่จะต้องนำผลการประเมิน มาร่วมกันวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดอ่อนของสถานศึกษา การวางแผนในการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งการส่งเสริมสนับสนุนการจะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ บุญช่วย (2550) ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง พบว่า สถานศึกษายังขาดการนำผลการประเมินภายใน/ ภายนอกมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง และขาดการนำเทคนิควิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุญนุช ทะนันไชสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า สถานศึกษามีการสนับสนุนการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม ที่สามารถดำเนินการยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการศึกษาวิเคราะห์โครงการ/ กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การนำเทคนิควิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรมยังไม่ต่อเนื่อง

ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการวางแผน กำหนดทิศทางไว้อย่างเป็นระบบ สรรหาครูและบุคลากรที่ขาดแคลนและจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อระดมความคิดหาวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมพัฒนาจุดเด่นให้ดียิ่งขึ้น และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุญนุช ทะนันไชสง (2557) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า สถานศึกษามีการสนับสนุนการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม ที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนำผลการศึกษามาวิเคราะห์โครงการ/ กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การนำเทคนิควิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถานศึกษาควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงวุฒิภายนอก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชน
2. สถานศึกษาจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการควบคุม ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งผลให้มีผลการทดสอบระดับชาติตามเกณฑ์
4. สถานศึกษาจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
4. มีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งผลให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น
5. สถานศึกษาควรให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด ทิศทางการจัดการศึกษา และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการที่มีความจำเป็นในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามวิสัยทัศน์ ปรัชญาและจุดเน้นแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการพัฒนา ด้านการส่งเสริมและนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อไป
2. ควรศึกษาความต้องการที่จำเป็นของผู้บริหารในการพัฒนา แนวทางการพัฒนา คุณภาพการศึกษาทั่วทั้งองค์กร ที่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ และนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อไป
3. ควรศึกษาพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาและนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- กษมา วรวรรณ ฌ อยู่ชยา. (2551). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2551). การประกันคุณภาพสถานศึกษา เอกสารประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุ สภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2557). คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน). กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงมหาดไทย. (2557). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). รวมกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: ครองช่าง.
- จักราช หินซุย. (2556). ปัญหาและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์จิรา วงษ์ข่มทอง. (2558). การเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4 จาก สมศ. เข้าถึงได้จาก <http://oemcct.in.th/News062014/CEFR/Dr.janjira.ppt>
- เฉลิมศรี ไปรษณีย์. (2558). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์ จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชาย โปธิลิตา. (2550). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2554). *ชุดคู่มือการพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่คุณภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ทงนงค์ บุญช่วย. (2550). *สภาพปัญหาและการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร. (2551). *การวิเคราะห์ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อาชีวศึกษา เอกชนกรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2551). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีรภาพ วัฒนวิจารณ์. (2545). *ความเชื่อมั่น*. นิตยสารผู้จัดการ, 19(220), 127-128.
- นิติธร ปิลวาสน์. (2556). *การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance in Education)*. เข้าถึงได้ จาก [http://taamkru.com/th/ การประกันคุณภาพการศึกษา](http://taamkru.com/th/การประกันคุณภาพการศึกษา)
- นิพนธ์ เสือก้อน. (2549). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พินิจ สมบัติกำไร. (2550). *การประเมิน โครงการพัฒนาผู้เรียน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก โดยใช้กิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนบ้านดุงวิทยา*. เข้าถึงได้จาก [http:// pinitombat.wordpress.com/](http://pinitombat.wordpress.com/)
- มนตรี แจ่มศรี. (2555). *การศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้าน กันทรารมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3.*
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553*. เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก.
- รุ่ง แก้วแดง. (2551). *ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วิฑูรย์ หนูขาว. (2552). *ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- บุญชู ทะนันไชสง. (2557). ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของ โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, การบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มลิวัดย์ ผิวคราม. (2552). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาผ่าน เครื่องช่วยอินเทอร์เน็ต เพื่อก้าวสู่เทคโนโลยีสารสนเทศ. ชุมพร: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- วัลยา เกษมศิริ. (2557). แนวโน้มการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนเมืองพัทยา 7(บ้านหนองพังแค) สำนักการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภกิจ วงศ์วิวัฒนกิจ. (2550). พจนานุกรมคำศัพท์การวิจัยและสถิติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงบ ลักษณะ. (2553). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2550). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สลิทธ ผสมทรัพย์. (2557). การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาพร ไผโพธิ์. (2551). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาวดี ตริรัตน์. (2554). การพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพภายใน. กรุงเทพฯ: สำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตร สุวรรณ. (2552). กระบวนทัศน์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนในองค์กร. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

- สุริโย จุลมณฑล. (2551). การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัด
ฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูป
การเรียนการสอนตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ 2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียน
การสอนแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554 ก). การจัดระเบียบบริหารและสารสนเทศ
ภายในสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกัน
คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554 ข). การติดตามตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกัน
คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554 ค). กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
การประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
ภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2556). รายงาน
การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเทศบาล 1
บ้านหนองซากแก้ว. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2557). ร่างตัวบ่งชี้และ
เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ปี 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2549). ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา:
กรอบและแนวการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554 ก). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554 ข). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554 ค). *แนวทางการพัฒนาการประเมินคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *มาตรฐานการศึกษาชาติ*. กรุงเทพฯ: สหทัยลือ และ
การพิมพ์.
- สิทธิชัย เจริญพิพัฒพงษ์. (2552). *การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามแนวคิด
การบริหารจัดการแบบมุ่งคุณภาพที่องค์การ สำหรับ โรงเรียนอนุบาลเอกชน.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- เสาวลักษณ์ บุญจันทร์. (2555). *ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
การศึกษาใน สถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อารีย์วรรณ อ่วมธานี. (2552). *การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลเชิงคุณภาพ*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.krupai.net>
- Deming, W. E. (1982). *Out of the crisis*. Cambridge: Massachusetts Institute of
Technology Press.
- Hayward, R. P. D. (1999). *Action research on total quality education in the South Africa primary
school*. n.p
- Merriam, S. B. (1988). *Qualitative research and case study application in education*. California:
Jossey-Bass.
- Smith, J. (1991). *The educations encyclopedia*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Steven, S. W. (2004). A transformational study in a suburban middle school: Linking a
classroom learning system to the Baldrige criteria for educational excellence and
quality assurance. *Dissertation Abstract International*, 64(8), 2737-A
- Van der Wiele, A., Brown, B. G., & Dale, B. G. (2001). The ISO 9000 series as a tool for
organizational change. *Business Process Management Journal*, 7(4), 323-331.
- Wohlstetter. (1995). Getting school base-management right. *Phi Delta Kapan*, 77(1), 22-25.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
ในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.0347

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย

๒. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งตอนนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนาม
ต่อไปนี้

นางลักขณา สังฆธรรม รหัส 58920447

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
เทศบาล ๑ บ้านหนองซากแก้ว ศูนย์การรองรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบสี่

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุม
งานนิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่าง
ดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.0348

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งตอนนี้ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางลักคณา สังฆธรรม รหัส 58920447

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
เทศบาล ๑ บ้านหนองซากแก้ว ศูนย์การรองรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบสี่

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็น
อย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
หาคุณภาพเครื่องมือ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.0349

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งตอนนี้ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางลักขณา สังฆธรรม รหัส 58920447

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
เทศบาล ๑ บ้านหนองซากแก้ว ศูนย์รองรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบสี่

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ผู้การรองรับการประกันคุณภาพศึกษากายนอกรอบสี่

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการกำหนดแผนการจัดการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานประจำปีและด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ตอนที่ 1 ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล

1. ตำแหน่ง
- ผู้บริหาร
- นักวิชาการศึกษา
- ครูผู้สอน
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ผู้ปกครองเครือข่าย

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. ด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน
7. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี

8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

นางลักคณา ตั้งชมธรรม
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว

.....

1. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
อย่างไร**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านมีแนวทางการพัฒนา ด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางลักขณา ตั้งชมธรรม
วัน เดือน ปี เกิด	30 ธันวาคม พ.ศ. 2517
สถานที่เกิด	80 หมู่ 15 บ้านสว่างพัฒนา ตำบลหนองเหล็ก อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 44140
ที่อยู่ปัจจุบัน	196/ 5 หมู่ 10 ตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 20250
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาสังคมศึกษา) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา